Ч. 29 (14.572). Львів, середа 10. лютого 1937. Oplata pocztowa uiszczona gotówką. Рік LVII.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ ВРАНЦІ.

РЕДАКЦІЯ Й АДМІНІСТР.: ЛЬВІВ, РИНОК Ч. 10. II. ПОВ.
Телефон Редакції й Адм.: 229-41
Телефон Друкарні 229-26
Адреса для телегр.: Діло Львів
Конто: П. К. О. Львів 504.060.
" Банку Чеських Легіон. Прага „Діло".
Рукописів не звертаємо.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячно . . . . . 5.00 зол.
Чвертьрічно . . . . . 15.00 „
Піврічно . . . . . 30.00 „
Річно . . . . . 60.00 „
В АМЕРИЦІ 1.50 ДОЛ., У ЧЕХОСЛОВАЧЧИНІ 30 КОР. Ч., У ВСІХ ІН. КРАЯХ 7.50 ЗОЛ. П.
ОДИН ПРИМІРНИК 20 сот.

ПОСТИШЕВА УСУВАЮТЬ.

Постишева усунено зі становища секретаря комітету комуністичної партії київської округи. На його місце прийшов Кудряжев, що дотепер займав таке саме становище в харківській окрузі.

З того можна припускати, що Сталіна хотять усунути з ЦККПУ, де він поки що є ще секретарем. Постишев не брав участи в 8. всесоюзному зїзді совітів. На 14. зїзді совітів України Постишев увійшов до президії, але не промовляв.

„Правда" потверджує вістки про нову чистку в КПУ. Вступна стаття закидує, що деякі партійні організації, головно в Києві та в Дніпропетровську не виявили елементарної партійної чуйности, бо не здемаскували діяльности троцькістів та інших ворогів совітського устрою.

Оборонці Маляґи були зовсім здеморалізовані.

В офіційному комунікаті червоні признаються, що вони відступили з Маляги, але в повному порядку. Райтер це заперечує: він довідується з

національних джерел, що залога Маляги боронилася дуже слабо, бо вона була зовсім здеморалізована.

Національні війська заняли корабель, що стояв на якорі в Малязі, в якому було 600 політичних вязнів з правих партій.

Як повідомляє національне командування, в Малязі здобули дуже багатий воєнний матеріял; лише на одному відтинку залишили червоні 12 гармат, 10,000.000 набоїв, літак, скоростріли, самоходи і т. д. Дві національні канонірки заняли в пристані кілька кораблів.

Ґен. Кейпо де Лляно заявив перед мікрофоном, що національні війська взяли в полон понад 450 вязнів, ще заки заняли Малягу. На вулицях дійшло лише до дрібних сутичок, в яких ранено кільканацятьох національних вояків і убито 80-ох червоних.

Родини міліціонерів з міст Альхесірас і Ля Лінеа занепокоєні долею своїх близьких. Багато з них прийшло до Гібральтару, поінформуватися, чи правдива поголоска, що національні війська розстріляли всіх червоних міліціонерів зловлених у Малязі.

Райтер повідомляє на основі інформацій з найпевніших джерел, що найближчого тижня національні війська почнуть похід на Альмерію.

СОВІТСЬКИЙ ҐЕНЕРАЛ ПОПАВ У ПОЛОН.

Як повідомляє „Матен" з Гібральтару, національні кораблі затримали один червоний корабель, на якому кількох комуністичних провідників намагалося втічи з Маляги. Між ними є совітський ґенерал Клебер, що недавно приїхав з Мадриду, щоби кермувати обороною Маляги.

НА ІНШИХ ФРОНТАХ.

Комунікат національного командування повідомляє: На фронті дивізії **Авіля** і **Сорія** 5-ох червоних старшин і 32-ох вояків перейшло до національних військ. Мадридська дивізія випростувала фронт, займаючи Кобертерас і Еспольон. Тепер

шлях до Валенсії перетятий.

Втрати червоних дуже великі: **на відтинку Сіємпоэуельос полягло понад 800 червоних, під Малягою понад 200, під Льоперою понад 100.** На фронті **Кордови і Гренади** національні війська відбили ворожі наступи; під **Вілля Севілля** відбили ворога і заатакували двірець.

Французька преса домагається, щоби визнати уряд з Бурґосу.

Париський щоденник „Фіґаро" уважає, що французький уряд повинен визнати уряд з Бурґосу, принайменше як воюючу сторону. Це необхідне, бо вже одно французький уряд кілька разів мусів входити в контакт з еспанським національним урядом і навіть вислав до нього представників міністерств торговлі та промислу і публичних робіт, які мають перевести переговори по доставу піриту, необхідного для французького промислу. Як можна — питає „Фіґаро" — переговорювати з кимсь, кого не визнається компетентним у нічому.

„Ля Репюблік" стверджує, що уряд з Бурґосу продав французькій місії пірит, але з тим, що вона мусіла закупити цілий транспорт піриту (40.000 тон) і заплатити за нього золотом.

ЧИ СПРАВДІ ЗАБЛУДИЛИ?

На французькій території приземлило 3-ох еспанських червоних летунів, що буцімто заблудили. Права преса в це не вірить: Як — мовляв — можна нехотячи перелетіти понад такі високі гори як Пиринеї? Припускають, що еспанські летуни прилетіли свідомо, щоби забрати нові французькі літаки. „Фіґаро" взиває французький уряд, щоб якнайточніше шанував невтральність.

Американський страйк загострюється.

Слід сподіватися, що наради, які йдуть у Детройт між представниками робітників і хлібодавців покінчаться невдачею і тоді дійде до сутичок між прихильниками і противниками страйкарів. З огляду на те 4.000-ам вояків національної ґвардії, що бережуть варстати „Дженерал Мотор" у Флінті наказали збільшити чуйність. Міська рада Флінту віддала посадникові зверхність над всіми збройними силами.

Голова американської федерації праці Ґрін апробує страйк.

Конгрес ухвалив 950.000.000 долярів кредиту на підмогу для безробітних і жертв повені.

—o—

Єдність французької нації.

НАЙВИЩИЙ ВІЙСЬКОВИЙ БУДЖЕТ — ЗА СОЦІЯЛІСТИЧНОГО УРЯДУ БЛЮМА, ПРИ ПІДТРИМЦІ КОМУНІСТІВ І МОНАРХІСТІВ!

(Від власного кореспондента.)

Париж, 3. лютого 1937.

„Армія виконала своє діло в повній мовчанці — так, як це її обовязок. Всі французькі боєві сили на суходолі, у воздусі і на морі є на висоті свого завдання, щоб оборонити французьку свободу і свободу всіх тих народів, які мають довіря до Франції" — кликав в ніч з 2. на 3. ц. м. із парляментарної трибуни міністр війни Едуар Даладіє. А його промову привитали рясними оплесками всі посли без винятку, від французьких комуністів до французьких монархістів.

Дебата у французькій палаті виказала — пише нині німецька преса, що „свята єдність" може легко повторитися у Франції...

А англійська преса (зовсім безсторонньо треба ствердити, що французькі політичні шанси в Льондоні ніколи так високо не стояли по війні, як тепер) ставить Францію, як приклад свому народові та взиває до масових англійських зброєнь. Очевидно: про якунебудь буджетову рівновагу у Франції смішно було-б і говорити!...

Щораз нові міліярди франків ідуть на військо, і то на домагання сучасного премієра і провідника французьких соціялістів, що будучи в опозиції голосував постійно проти військового буджету. Зрештою, у цій роботі є тенденція „помпувати" патріотизм, посунений до крайности у французьких масах. Минулися ті ще недавні часи, як публика, та передовсім робітнича публика, бачучи військову дефіляду в кіні кричала „а ба ля ґер" — геть з війною! Тепер та сама юрба кричить „вів ль'арме" — нехай живе військо!

Вчора в посольській палаті комуністи оплескували дитирамби міністра війни на честь ґенерального штабу. Скажемо, і французька парляментарна опозиція не забуває це повторювати: „це троянський комуністичний кінь!" Так, це можливо, але вірте мені, що пересічний французький робітник на такій „високій політиці" своїх комуністичних провідників не розуміється. В його памяті залишається тільки те, що військо боронить його батьківщину і він готовий, як буде треба, взяти завтра рушницю та йти дисципліновано під проводом своїх „фашистівських" ґенералів до бою.

В нинішньому „Парі-Міді", центровому щоденнику, добре французьке перо, Марсель Люкен пригадує, як комуністичний сенатор Марсель Кашен цілувався при кінці війни з Пуанкаре і плакав з радости на вістку, що французькі війська ввійшли до столиці Альзації.

Ми далекі від того, щоб ідеалізувати французькі внутрішні відносини, але думаємо, що це великий політичний розум французьких національних партій старатися перетворювати комуністів у французьких патріотів. Ця еластичність французького способу думання дозволяє Франції створювати в разі небезпеки **боєву духову єдність нації.** І це нині зовсім справедливо підкреслює німецька преса. А німецький вояк добре знає в бою французького вояка.

Коли мова про єдність чужинецьких націй у їх життєвих справах — то чи не насуваються ніякі рефлексії членам нації української?!

Юрій Студинський.

З життя Совітської України.

(За київським радіом.)

19-ТІ РОКОВИНИ ЧЕРВОНОЇ АРМІЇ НА УКРАЇНІ.

Большевики невпинно відзначують якусь сторичну подію. Черговою такою подією є 19-ті роковини червоної армії. На Україні святкувати-муть ці роковини у рямцях „наказної програми". В Києві відкриють 20. лютого мистецьку виставу під назвою „Робітничо-селянська червона армія в живописі". Капеля „Думка" підготовляє виступ з піснями, присвяченими „геройській червоній армії", а діти київських шкіл готують численні свята. 90 учнів одної київської школи вишивають хусточки, сорочки, тощо для командирів червоної армії на Україні. Вишиванки — як бачимо — стали модні в колах московських займанців від часу, як Постишев почав публично показуватись у вишиваній сорочці.

РЕГІОНАЛЬНИЙ ВІДДІЛ У ҐЕОЛЬОҐ. МУЗЕЮ УКРАЇНСЬКОЇ АКАДЕМІЇ НАУК.

В реґіональному відділі Геольоґічного Музею в Києві, що його тепер улаштовують, представлена буде докладно ґеольоґічна будова України. Виставлений буде там також повний кістяк величезного тура, що його найшли саме тепер на Київщині і рештки дерева, найдені в покладах камінного вугілля в Донбасі. Вага стовбура близько 2 тони

ЩЕ ПРО „ПУШКИНСЬКУ ДЕКАДУ" НА УКРАЇНІ.

У Пушкинські дні столиця України маніфестуватиме наглядно тріюмф культури московського наїздника на Україну. Будинки, вулиці, тощо будуть декоровані безчисленними мистецькими плякатами (пано), що представлятимуть ріжні моменти з життя Пушкина і міститимуть численні цитати з творів Пушкина. Щоб ця національ-большевицька імпреза занадто не колола своїм безприкладним русотяпством очі українського населення Києва, до Пушкинської тематики додадуть аранжери домішку „українікі". І так на будинку Української Академії Наук поміщений буде величезний мистецький плякат: „Пушкин в оточенні корифеїв російської й української літератури". З українських корифеїв удалось нам почути тільки прізвище Шевченка. На будинку української опери буде приміщений плякат п. н. „Пушкин у Каминці на Україні", на будинку театру ім. Франка плякат на тему „Пушкин і народня творчість", на будинку російського драматичного театру плякат на тему „Боротьба царату з Пушкином", на будинку нар. комісаріяту освіти (мабуть на бальконі) буде приміщений величезний бюст Пушкина.

Репертуар усіх українських театрів у „Пушкинській декаді" тісно звязаний зі століттям смерти російського поета. „Пікова дама", „Мазепа", „Бакчисерайський фонтан", „Казка про царя Салтана", „Капітанська донька" (інсценізація) — все те йтиме в українських перекладах у Києві, Одесі, Харкові, Винниці, Дніпропетровську. Крім того українські композитори (Костенко й інші) складають музику під вірші Пушкина, а поети перекладають спішним темпом ріжні його твори на укр. мову. Деякі з них читатимуть ці переклади прилюдно (Сосюра — „Борис Годунов").

Не сповнилось бажання Пушкина, „щоби всі словянські річки сплились у російському морі". Зате московські націонал-большевики виказують величезний талант, як реалізатори „обще русской ідеї". Один із доказів цього — Пушкинські дні на Україні.

ДВІ НОВІ ЦУКРОВАРНІ.

На Київщині закінчили будову двох нових цукроварень. Обі вони — Зашківська і Петрівська — вивінувані модерно і наставлені на високу продукцію.

Н-вич.

КОМУНІСТИ НЕ СПЛЯТЬ.

(Допис з Волині).

В околицях Почаєва на Кремянеччині підчас Різдвяних Свят порозкидано багато комуністичної бібули. В тому числі розповсюджувались летючки, видані Комітетом Молоді при Центр. Ком. К. П. З. У. про поновлення боротьби за українську школу на З. У. З. Оживити шкільну акцію радять комуністи вічами, на яких слід складати резолюції про введення українських шкіл усіх типів аж до університету, про безплатне навчання і доживлювання школярів на державний кошт. Між іншим при кінці летючки є заклик до молоді, луговиків, соколів, каменярів, а також і до учителів шкіл „Рідної Школи", щоб на зїзді „Р. Ш." порушили цю справу.

Поширюють теж по селах маніфест Ц. К. К. П. З. У. про загальне політичне положення на українських землях, а також в Еспанії та Німеччині; про нормалізацію польсько-українських відносин із закликом до обєднання всіх лівих елементів, незалежно від релігійних, національних і політичних переконань на платформі спільної боротьби проти націонал-фашизму, за збереження миру і недопущення до знищення соц-будівництва в С. С. С. Р. А в деяких селах попадається ще й часопис „До наступу", орган Ц.К. К. П. З. У. № 2 за серпень і вересень 1936 р., де уміщено матеріяли про діяльність „людового фронту" і „Ліги оборони прав людини та громадянина." Є там теж тенденційне насвітлювання страйкової акції в Рудеччині і на Підгірю є характеристика антикомуністичних виступів підчас національних імпрез на Білій Горі, Маківці, у Бродах і Настасові. Далі є критика т. зв. нормалізаційного курсу, звідомлення з еспанського фронту низка гасел про ліквідацію Берези, про боротьбу з О. У. Н. із „єдиним фашистівським фронтом від Холмщини через Палієва і Кравцева до Коновальця".

В Індії дальше неспокійно.

У т. зв. північно-західній граничній провінції в Індії тубильці убили двох британських старшин; один з них був заступником політичного агента в північному Вазірістані.

Коли візьмемо під увагу, що перед кількома місяцями на північно-західному пограниччі було вибухло повстання, зясуємо собі, що ті околиці ще зовсім не спацифіковані.

ЛІТЕРАТУРНИЙ КОНКУРС „ДІЛА" ч. 2.

М. ШЕЛЕСТ-ШУМЛЯНСЬКИЙ. 4

Герой революції - Тарадайка

Коли кохана довідалася, що то за книжка, то накинулася на нього:

— Ви читаєте такі книжки?

— А якжеж не читати, коли це моя партія?

— Ви належите до есерів?

— Так... — уже непевним голосом відповів Терентій Трохимович

— Яка гидота!

— Чомуж гидота...? — вимовив Терентій Трохимович, зовсім прибитий.

— Та цеж дрібно-буржуазна партія! Соціялістичний недоносок! Соціялістична малпа! Як вам не соромно?.

— Алеж це урядова партія... — спромігся якось Терентій Трохимович вкинути своє слово на оправдання.

— Ага, урядова. Он куди стежка в горох. Ні! не з того кінця ви заходите, пане добродію.

Вона уявила собі, що має перед собою переконаного партійного ворога і з питомою жінкам пристрастю почала ганьбити есерів. Коли Терентій Трхимович опинився на вулиці, то в голові йому шуміло, а в ухах безперестанку бреніла дрібно-буржуазна партія.

— Так ось вона — революція! — сказав Терентій Трохимович, пройшовши сто кроків: — Втратив посаду. Втратив дівчину. Занесла мене лиха година до дрібно-буржуазної партії!

А за деякий час на вулицях гомін. Виною всьому був папір, написаний по українськи і розліплений по цілому місті. Називався нечуваним хоти словом: „Універсал". Пішли суперечки, з піднесеними кулаками, з погрозливими викриками, знайомі пересварилися, приятелі розійшлися. Найбільший гармідер з того приводу счинили жиди. Один із них, в якому Терентій Трохимович пізнав партійного товариша, спинив якось Терентія Трохимовича на вулиці і з великим обуренням почав йому викладати про українців, що застромили якийсь ніж у спину революції. Терентій Трохимович розумів третє через десяте, але слухав з великою увагою, даючи до зрозуміння, що це справа дійсно жахлива.

І чого їм ще бракує тим українцям? — питався обурений товариш. — Терентій Трохимович і сам не знав, чого їм справді ще бракує. Він не цілком ясно уявляв собі, що воно значить оте слово. Давніше, до революції траплялося йому тільки коли-не-коли чути це слово, головним чином у звязку з театральними виставами, коли приїздили малороси і грали ріжні комедії — „Кум мірошник, або сатана в бочці", чи „Жидівку вихрестку", чи скажім „Як ковбаса та чарка, то минеться й сварка". Памятав, що про ці вистави багато бувало розмов у банку, що всі були дуже захоплені, а один рязанець на салі раз-у-раз витягуючи догори руку та бючи себе в груди, надхненно вигукував:

„Галя, рібка мая!"

І тому якщо зі словом „українець" сполучався в уяві Терентія Трохимовича якийсь образ, то був це образ закоханого молодця, одягненого в яскраву святочну одежу — в широкі кольорові штани, у вишиту сорочку, смушеву шапку і т. п. Взагалі це слово мало виключно романтично-поетичний характер, нагадувало про щире кохання, про солодкі пісні, про ріжні ідилії і на кожний спосіб не мало в собі найменшої ознаки якоїсь революції.

— І чого їм ще бракує — тим українцям? Здається, мають уже все. Дали їм найбільшу в світі свободу. Можуть ходити догори ногами, ніхто їм не заборонить. Будь ласка. Ні! Цього їм мало. Давай їм автономію! — обурювався далі жидок.

— А вам що до того, пане товаришу? — наче громом ударило десь зблизька. Терентій Трохимович обернувся і побачив коло себе молодого чоловіка, що дивився на жидка повними гніву очима

— То єсть, як то — що мені до того?! — аж кинувся той.

— А так. Що вам до того, питаюся? Чого ви пхаєтеся в наші справи? Не забувайте, що ви тут меншість і не маєте права розпоряжатися на нашій землі!

Счинилася гостра суперечка. Швидко зібралася довкола велика юрба людей. В ті часи люди здебільшого дихали свіжим повітрям. Кожного тягнуло на вулицю, канцелярії опустіли, майстерні замовкли, а вояки, що їх назбиралося в місті дуже багато, ходили громадами по місті, навідуючись до касарень тільки на обід, на вечерю і на сон. І досить було, щоб десь почулася трохи голосніша розмова, як у млі ока виростала на тому місці галаслива купа політичних противників чи взагалі охочих до сварки. Кожний хотів говорити. І говорив, як думав та як хотів, бо нікого не боявся.

Тільки Терентій Трохимович не брав участи в суперечках, лише прислухувався. При тому довідався багато нового: насамперед, що він також українець; потім, що москалі триста років гнітили наш нарід; нарешті, що цьому прийшов кінець і що має бути самостійна Україна, тільки москалям наші люди будуть продавати хліб і цукор, щоб не поздихали з голоду.

Після цього Терентію Трохимовичу стало ясно, що він добре вклепався, записавшись до дрібно-буржуазної партії. Треба було швидше виправити помилку. Тому, намітивши собі одного з найсимпатичніших промовців, що говорив за Україну, вичекав, аж поки той не звільнився від дискусії, і підійшовши до нього, попросив, чи не знає він, де можна записатися до української партії.

— До якої партії, пане товаришу?

— До української.

— До есерів, чи до есдеків?

— Не до есерів. То Боже борони. Я хотів би тільки до української партії, — наполягав Терентій Трохимович.

(Далі буде)

І-ий український відчит у П. Радіо.

Вчора, у понеділок, в год. 18.40, відбувся у львівській висильній радіо-стації відчит **проф. д-ра Василя Сімовича** про Василя Стефаника. Імя прелеґента надто відоме, щоб казати про самі вартости його прелекції як під оглядом змісту, так і форми. У даному випадку варто ще замітити, що д-р Василь Сімович був особистим приятелем покійного В. Стефаника і тому слова прелеґента були навіяні ще спеціяльним сентиментом. Д-р В. Сімович подав загальну характеристику творчости Стефаника, торкнувся його говіркової мовної форми та наприкінці коротко згадав про переклади Стефаникових оповідань на чужі мови, зокрема на мову польську. Відчит відбігав далеко від сухої реферуючої схеми: це був літературний твір сам для себе. Проф. Сімович має теж — як відомо — дуже виразну дикцію. Відчит під кожним оглядом удатний.

Аж смішно казати, що 10-хвилинний український реферат на тему найчільнішого українського письменника — це якийсь український успіх! А проте, у нашій дійсності, це таки „успіх": бо досі ніколи ще в Польському Радіо, крім проповідей та хорових продукцій, українське слово не залунало! І на диво — вчора ані електрична сітка не записала короткої лучби, ані антени не позлітали, ані жарівки у радіоприймачах не перепалились, — ані на політичному овиді не появилась нова небезпека якихось заворушень! І може дійсно при крихіточці доброї волі нових керманичів львівського Радія та при повільному назріванні нової оцінки українських культурних потреб на варшавському Радіо-Олімпі — ми таки діждемось постійних і систематичних українських авдицій у Польському Радіо: може українські радіо-абоненти не будуть примушені шукати за українським словом у чеських та совітських авдиціях!

Зразок ганебної отаманщини.

Еміґрант-амбітник ходить по чужинецьких редакціях з лайками на своїх земляків, політичних противників.

Як нашим читачам відомо, у двох чолових органах німецької преси появилась у роковини проголошення суверенности У. Н. Р. та соборности українських земель та сама стаття під іншими наголовками, — надзвичайно прихильно й обективно реферуючи українські державницькі змагання. „Фелькішер Беобахтер" помістив ту статтю п. н. „День української незалежности", „Дер Анґріф" — п. н. „Україна мусить бути вільна!" І всі українці на землі сущі були з цього приводу раді та могли почувати хіба вдячність для тих своїх земляків, які приклали руку до появи тієї статті. Річ ясна, що в такій справі на задній плян сходять подробиці статті, в яких може чимало дечого тому чи іншому українцеві не подобатись.

Однак найшовся у Берліні добродій, який має на такі справи іншу думку. „Коли не буде України такої, як я хочу, то хай краще не буде ніякої!" Та ганебна максима, яка перейшла вже до історії української визвольницької траґедії та до історії української розхрістаности, має ще далі своїх звеличників. П. Скорописові-Йолтуховському не сподобалося, що в тій німецькій статті казалося про одну особу, дуже п. Скорописові немилу. Очевидно, що можна дискутувати на тему. чи счеркнення якогось або поміщення у такій статті іншого призвища помагалоб статті. Однак п. Скоропис не обмежується до вислову свого погляду нпр. на сторінках українського часопису: він іде просто до редакції „Фелькішер Беобахтер" і там зголошує свої „застереження" та в той спосіб „інформує" редактора того німецького часопису, що той заявляє врешті, що стаття мала виключно інформаційний, а не політично-декляративний характер і що стаття „однобічна". Щасливий такою заявою п. Скоропис негайно „урбі ет орбі" оголошує її, як якусь українську перемогу: сповіщає про це прилюдно на сходинах „Української Громади" у Берліні та друкує на сторінках вірного отаманським засадам часопису — в „Українських Вістях". Одночасно розкриває куліси, хто і якою дорогою дійшов до редакції тих німецьких щоденників, що ту статтю помістили.

Нечувана, ганебна річ! Одна з таких річей, після яких людина соромиться, що мусить такого анархістичного отаманського типа називати своїм земляком. Одна з таких річей, які в цілій повноті оправдують легковажне, погірдливе становище чужинців до нас, як національної збірноти, серед якої цього роду одиниці втішаються ще іменем „поважних громадянських діячів".

Справа охорони національних меншин.

Комісія для справ національних меншин при міжнародньому союзі товариств приятелів Ліґи Націй переслала обєднаним товариствам проєкт клявзулі про охорону національних меншин, що увійшла би до ліґового пакту.

—o—

НЕМА ЛІПШИХ АНІ ГІРШИХ.

Відомий паризький фейлєтоніст, Г. де Ф. часто оповідав своїм знайомим про свій подвиг зперед кількох літ. Ділось це після славної крадежі в одній зі саль паризького Люври, цінного образу кисти Тиціяна. Спрaвника не віднайдено.

Журналіст рішив переконати знайомих, що при існуючих у музеї порядках і йому вдасться такий самий жарт. Як рішив, так і зробив. Пішов у товаристві приятеля по лері до Музею Інвалідів і тут користаючи з неуваги дозорця, стягнув з вітрини славний капелюх Наполеона. З цінною памяткою вернувся тріюмфально до своєї редакції, де товариші подивляли його, а він приготовив до друку фейлєтон начинений злобними замітками під адресою музейної адміністрації.

На другий день Г. де Ф. в товаристві того самого приятеля їде знову до Музею Інвалідів, щоб положити назад у вітрині історичний капелюх малого капраля. І тут, о жах! — стверджує, що у вітрині є на тім самім місці... капелюх Наполеона!

Щемо Наполеон мав кілька тузинів запасових капелюхів! — сказав злосливо фейлєтоніст, прохолонувши зі здивування. Наскільки та подія не правдива, то в кожному разі добре подумана.

Однак значно гірше передумав свою справу пан інжинір Р., коли прийшла йому думка замінити свій льотерійний льос на інший, що мав його бюровий товариш п. Ст. Не сіло ні пало видалося панові Р. ,що льос товариша має щасливіше число, ніж його власний льос. І так довго настоював, так витревало забігав, що врешті заміняв свій льос на льос пана Ст. Кілька днів ходив пан Р. гордий і веселий, подібно як цей паризький фейлєтоніст з автентичним капелюхом Наполеона.

Аж прийшли дні тягнення. І тоді, в останнім дні на льос пана Р. впало пятьдесять золотих, а на льос пана Ст. якраз тисячу разів більше.

Тепер п. Р. не шукає вже цифрових комбінацій у льотерійних числах і за ніщо на світі не дається намовити замінити свій льос на інший, нібито щасливіший.

„Добре є кожне число, бо кожне має однакові шанси" — говорить, оглядаючи свій білет до першої кляси тридцятьвосьмої Державної Льотерії.

—o—

✝ Юрій Рудницький.

Прийшла до нашої Редакції сумна вістка, що 9-го ц. м. в год. 9. вранці помер відомий львівській громаді вчитель ґімназії Юрій Рудницький, якого ширше громадянство знає як письменника, що писав під псевдонімом Юліян Опільський.

Юрій Рудницький уродився 8. жовтня 1884 р. у Тернополі, як син ґімназійного вчителя Льва та Емілії з Таворських. Він ходив до т.зв. академічної української ґімназії у Львові, яку скінчив у 1902 р. Університетські студії у Львові та Ґрацу закінчив у 1907 р. У тому самому році дістав посаду вчителя в тій самій ґімназії, де ходив до школи, і вчив німецької мови. У 1918 р. був референтом Шкільної Ради Краєвої.

В українській академічній ґімназії працював Ю. Рудницький без перерви ввесь час, аж до своєї смерти. Він був автором підручників до німецької мови, якийсь час редактором журналу „Українська Школа", крім цього присвячував вільний від своїх професійних обовязків час письменській праці. Ю. Опільський залишив кілька історичних повістей і кілька збірок оповідань.

Покійний був рідним братом нашого відомого ґеографа, проф. д-ра Степана Рудницького та Софії Дністрянської, дружини нашого відомого, вже покійного професора-правника.

Ю. Рудницький був людиною великого знання, великої роботящости та великих товариських прикмет. Він знав кілька европейських мов і цікавився поважно неодним предметом поза своєю спеціяльністю. Скромний і тихий, Ю. Рудницький був типом кабінетного вченого, що по своїй вдачі не має змоги брати участи у громадянському житті, хоч і стежить живо за всіма його проявами. Як педаґоґ виховав він неодно покоління совісною, систематичною працею, вміючи живим підходом до предмету і дисципліною навчити учнів такої потрібної всім для вищої освіти — німецької мови.

Окрему характеристику Ю. Рудницького як письменника подамо завтра.

Покійний осиротив жінку Марію Ольгу з Кордюків, сина та доньку.

*

Похорон Покійного відбудеться в четвер з крипти оо. Бернардинів в 3. год. попол.

По широкому світі.

Мексиканська комуністична партія заповіла, що не допустить до ніяких зборів, на яких промовляв би Троцький.

На чехословацькій території пропало без сліду двох японських старшин, що їхали поспішним поїздом до Берліна. В Будапешті припускають, що їх убили комуністи.

У Французькій школі кінноти в Сомюр пропало 13 скорострілів та всі револьвери. Правдоподібно вкрали їх комуністи для еспанської червоної армії.

В альжирській пристані Константін дійшло до сутички між портовими робітниками, що страйкують. Кілька осіб ранено.

Комітет неінтервенції відложив на пізніше скликане на нині засідання.

Чехословаччина будує в Ужгороді великий летунський майдан для совітських повітряних військ.

Італійсько-грецькі переговори, подібні до недавних міланських, почнуться небавом. Почне їх мін. Чіяно розмовою з прем. Метаксасом.

Національні війська вже окружили Мадрид.

Як повідомляє кореспондент Аваса при національному командуванні,

національні війська перетяли вже всі 7 доріг, що ведуть до Мадриду.

Шлях на Авілю і Корунюю перетятий недалеко від Мадриду, до Бургосу — під Льозолею, до Арагонії — під Сігенцою, до Валенсії — на відтинку Арганди. Національні війська опанували зовсім 3 інші шляхи, а саме: до Аранхуезу, Толеда і Макали.

Мадрид — це тепер твердиня загрожена голодом і недостачею муніції. Якщо червоні схотять її покинути, **мають лише один шлях для відступу: на Гвадаляхару, дуже важким шляхом, що часто переходить у гірську стежку.**

У повстанчих колах говорять, що **офензива щойно тепер почалася і що вестимуть її безперервно до кінця.**

Авас повідомляє:

Національні війська заняли шлях до Валенсії в місці, де зливаються ріки Манзанарес і Ля Харама. Та операція незвичайно важна, бо тим способом

червоні втратили єдиний шлях, яким могли евакувати Мадрид.

Комунікат національного командування називає здобуття Маляги прелюдією до здобуття Мадриду.

У Малязі

національні війська заняли 3 кораблі. Вигляд міста жахливий: доми горять, на вулицях лежать трупи жінок і дітей. Червоні вспіли забрати зі собою закладників.

Здобуття Маляги має велике значіння стратегічне — бо дає догіднішу сполуку з еспанським Мароком, та політичне — бо Малягою володіли комуністи.

НЕДІЛЬНІ ПРОСФОРИ.

В ЧИТАЛЬНІ „ПРОСВІТИ“ НА ЗАМАРСТИНОВІ.

По відправі вечірні в малій каплиці, яка міститься у фронтовій кімнаті домівки читальні „Просвіти“ на Замарстинові, голова читальні о. Мирослав Харина в гарно прибраній салі при накритих до вечері столах посвятив просфору й теплими словами привитав коло 100 осіб місцевих громадян, переважно робітників. Від Нар. Організації м. Львова передав побажання суддя Зиновій Решетилович, який зясував завдання Нар. Організації, підніс вагу освідомлення передмістя та кинув поклик побудувати якнайскорше власну церкву, яка для Замарстинова стане релігійним і національним забороломъ. Промовець підніс теж заслуги молодого о. Харини як душпастиря та голови читальні „Просвіти“, муравлину працю для діточок Замарстинова п. Олени Неділки, яка веде світлицю для дітей та працю п. Польового Івана, як голови Братства св. Івана для найбідніших та для безробітних. Потім пописувались деклямаціями діточки світлиці, маленький Левцьо Матвіїв та Ніночка Неділка. Після того від преси промовляв інж. Баричко, далі п. Осип Когут та проф. Михайло Коць. Настрій був правдиво-теплий та сердечний, переплітаний колядками та стрілецькими піснями. При кінці о. Харина подякував паням, які причинились до улаштування вечері. По відспіванні нац. гимну зроблено групову знимку. — Тут варто зазначити, що капличку й іконостас безінтересовно малював арт. Бережницький та що праця в читальні „Просвіти“ під кермою о. Харини розвивається дуже добре, тимбільше, що багато причинився до цього і попередній голова п. Володимир Боюлка.

Присутній.

У КРУЖКУ „РІДНОЇ ШКОЛИ“ ІМ. Т. ШЕВЧЕНКА.

Минулої неділі відбулась в домівці Р.Ш. при вул. Супінського традиційна просфора для членів і запрошених гостей, яких привітав голова п. Дутко. Підчас просфори промовляли: д-р Р. Секела, дир. Домбровський, п. Ковалів від „Союзу Купців“, ред. О. Бабій, о. д-р Гриньох, о. д-р Застирець і п. Похмурський. Присутні оплескували дуже гаряче деклямацію малого Р. Підгірного, учня Р.Ш. Традиційну просфору, яку провели присутні (приблизно 50 осіб) у незвичайно приємному настрою, закінчили відспіванням національного гимну.

НА ЛЕВАНДІВЦІ.

Заходом Кружка „Рідної Школи“ відбулася дня 7. ц. м. в домівці чит. „Просвіти“ спільна просфора. Простору домівку виповнили місцеві громадяни та деякі запрошені гості.

Просфору посвятив **о. Василів,** який вказуючи на родину Христа, бажав, щоби й наша українська родина жила тими чеснотами. Опісля зложив найщиріші бажання присутнім, щоби вони мали силу та витревалість працювати не тільки для своєї рідні, але й для загальної справи.

Опісля голова Кружка „Р. Ш.“ п. **Тусевич** привитав зібраних та висказав побажання, щоб не пропала добра слава Левандівки, яка стояла завжди в перших рядах у буденній праці для кращого майбутнього. Підчас просфори промовляли ще: ред. Бачинський, д-р Гинилевич, о. Прийма, проф. Чорномаз і дир. Воробець.

НА СТАРОМУ ЗНЕСІННІ.

Минулої неділі святкувало Старе Знесіння велике родинне свято — традиційну просфору в хаті завжди гостинних і свідомих громадян п. Куртяків. Простора хата могла помістити всіх гостей, що зійшлись так численно цього року, як ніколи перед тим.

В 18-ій годині залунала коляда „Вселенная веселися“. Це на привитання Преосв. Кир Никити, що прибув звеличати своєю присутністю свято знесінчан. По посвяченню просфори епископ виголосив довшу промову. В ній вказав на марево комунізму й інші грізні небезпеки, що грозять нашому народові. о. Вол. Харина подякував Преосвященному за щиру память за Знесіння і всім, що так численно зійшлися на це небуденне свято. В часі вечора виголосив дуже змістовну промову п. Чухрай. Підчас спільної вечері співав хор під управою п. Мілянowського колядки й стрілецькі пісні.

На щирій розмові свято знесінчан протягнулося до пізної ночі.

Засідання сойму.

На денному порядку нинішнього засідання сойму є дебата над проектом закону про інвестиційний плян та над внеском про новелізацію декрету про лісову господарку. Віцемаршал Подоський зреферував законопроект посла Славека про зміну президентського розпорядку про хрест і медалю незалежности. Опісля почалася дебата над законопроектом про дотації на фонд національної оборони та про інвестиції..

Пос. **Целевич** подрібно обговорив позицію інвестиційного пляну, вказуючи, що вона не є в ніякому відношенні до потреб півд.-східних воєвідств.

РЕВІЗІЇ У ЧЛЕНІВ „ЛІГИ ОХОРОНИ ПРАВ ЛЮДИНИ“ У ЛЬВОВІ.

На приказ слідчого судді поліція перевела ревізію у д-ра З. Міневського, д-ра С. Герштала, співвидавця „Трибуни Роботнічої“ д-ра В. Ямпольського, редактора того часопису І. Щирека та у скарбнички ліги Е. Діямандової

Вежа мертвих дзвонів.

До Ковна привезли 35 дзвонів, що їх завісять на вежі військового музею. Вони задзвонять у хвилині, коли литовці відзискають Вильно. До того часу будуть мовчати. Тому вежу музею назвали „вежею мертвих дзвонів“.

ЯПОНСЬКИЙ УРЯД ТАКИ НЕ МОЖЕ СФОРМУВАТИСЯ.

Міністр війни у новому уряді ґен. Накамура уступив — буцімто з огляду на лихий стан здоровля. Теку війни обняв ґен. Суґіяма, заступник шефа ґенерального штабу та ґенеральний інспектор військового шкільництва.

Новим президентом японського державного банку став Сейґін Ікода, б. президент банку Мітсуї та директор розрахункового інституту.

ЗАМАХ НА ҐЕНЕРАЛЬНОГО ПРОКУРАТОРА СССР.

Як подає „Дейлі Експрес“, невідомі особи обстрілювали самохід ґенерального прокуратора СССР Вишинського, що м. ін. виступав у недавному процесі; Вишинський вийшов ціло, за атентатчиками шукає ГПУ.

Д-Р КОСТЬ ЛЕВИЦЬКИЙ.

8

Українські політики

1907—1914. р. р

З кінцем місяця квітня 1909. р. прийшов на чергу нарад Палати Послів наш внесок, щоби знести міністерство для Галичини. Цей внесок зложено з двох частин: знесення установи міністрів-земляків обстоював посол **Олесницький** і виказував, що це противиться конституції, а поширення цієї установи, щоб побіч польського представника покликував цісар також представника українського народу, обстоював посол **д-р Евген Левицький;** та вони оба критикували ролю міністрів для Галичини, що на кожному кроці спинювали розвій українського народу. А посол **Окуневський** покликався на спомини міністра-земляка Фльоріяна Землковського, що дотично Славянського Конгресу з 1848. р. сказав: „Хто вірить чеській політиці, той мусить бути так само, як чехи, клеветником або дурнем“.. Але це не порушило чеських послів, бо за нашим внеском голосували тільки соціял-демократи.

В дні 11. червня 1909. р. узасаднював посол **д-р Кость Левицький** наглий внесок для спинення нарушувань мовної рівноправности в галицьких судах. Наслідком цього видав міністр справедливости д-р Гохенбургер розпорядок до Президії апеляції у Львові з пригадкою обовязуючих приписів щодо вживання української мови в судівництві.

На день 16. вересня 1909. р. скликано Галицький Сойм під знаком соймової виборчої реформи. А коли польські верховоди відповіли, що їм не спішиться, то ми їм відповіли **технічною обструкцією.** Голова нашого Соймового Клюбу посол **Олесницький** поставив домагання, щоби з порядку нарад усунути всі предложення, що не виладжені й роздані в українській мові, тільки в мові польській. Отсе внесення відкинула польська більшість Сойму і ми відтак один за одним, точка за точкою, ставили й мотивували внесення, щоб усувати дотичні справи з порядку нарад, — аж маршал закрив засідання Сойму.

По такому привитанні Сойму пішла українська обструкція далі всякими наглими внесками. Колиж прийшло до дебати над справою санації краєвих фінансів, то з доручення Клюбу сказав **д-р Кость Левицький,** що поки ми в Соймі не можемо найти права, доти не маємо найменшого інтересу дбати про санування галицьких фінансів. А посол **Олесницький** у справі перманенції комісії для соймової виборчої реформи сказав, що ми не маємо довіря до цієї комісії, але проте не допустимо, щоб новим виборчим законом скривджено наш нарід. Від вирішення цієї справи залежать відносини обох народів у краю.

Сойм ставав на мертвій точці і тоді в дні 16. жовтня 1909. р. несподівано проголосив намісник д-р Бобжинський, що **відрочує соймову сесію,** а краєвий маршал граф Станислав Бадені висказав жаль, що Сойм перериває свою діяльність, хоч не ухвалив краєвого буджету.

В дні 11. грудня 1909. р. мало розпочатись у Палаті Послів у Відні перше читання торговельних трактатів з Румунією і балканськими державами, щоб отворити границі для імпорту їх худоби. У висліді цього мала Австрія виплачувати відшкодування на підтримку годівлі і збуту худоби, яке мало перейти в руки краєвої влади в Галичині і було би пропало для нашого хліборобського населення.

У дотичній комісії дізнався посол **Олесницький,** що посли німецькі, чеські і словінські зажадали, щоб цих підмог на годівлю і збут худоби не приділювати до краєвих фондів, але призначити безпосередньо для їх **господарських організацій.** Про це повідомив д-р Олесницький д-ра Костя Левицького і д-ра Теофіля Окуневського,, що тоді заступали президію нашого Парляментарного Клюбу, і вони рішили поставити президентові міністрів баронові Бінертові домагання, щоби квоту тої підмоги, яка припадає на підставі кількости товару наших українських хліборобів у Галичині, виплачувано безпосередньо нашій господарській організації, Краєвому Господарському Товариству „Сільський Господар“ у Львові. Президент міністрів барон Бінерт признав наше домагання за зовсім оправдане, хоч презес Кола Польського посол Ґломбінський цьому противився, і таким чином ми доконали перелому, щоб висвободитись від польського верховодства в обороні українського хлібороба. Тим засобом зліквідували нашу обструкцію в австрійському парляменті проти торговельних трактатів.

З початком 1910. р. посол д-р Евген Олесницький зложив з причини своєї недуги соймовий мандат і надалі залишився послом в австрійському парляменті. На його місце увійшов до Сойму посол д-р Евген Петрушевич.

(Далі буде.)

ПРАВНИЧА СТОРІНКА.

Важливе рішення Найвищого Адміністрац. Трибуналу у справі кооператив.

Спізнений осуд відомої політики влади на Волині проти українських кооператив.

Кооператива З. у місцевости К. внесла жалобу на рішення волинського воєводи в Луцьку з 1. грудня 1932 до Найвищого Адміністраційного Трибуналу, який присудом з 22. травня 1936 р. до ч. реєстр. 1375/33 відхилив це рішення як незгідне зі законом. До цього процесу дійшло ось чому: ковельський староста візвав письмом з 11. лютого 1932 р. управу кооперативи З. у К., щоби внесла прохання у справі легалізації підприємства і долучила до подання плян будинку зі ситуаційним шкіцом. Староста підкреслив, що крамниці зі споживчими товарами підлягають під категорію тих підприємств, які по думці ст. 6 і 14 промислового закону з 7. червня 1927 р. повинна затвердити промислова влада. Подання кооперативи староста полагодив відмовно рішенням з 15. червня 1932 р. покликуючись на висліди огляду комісії з 27. квітня 1932 р., на ст. 14 і 131 пром. з., на ст. 277, 279, 288, 292, 299 і 300 будівельного зак. з 16. лютого 1928 р. та на ст. 2 і 3 санітарного зак. з 19. липня 1919 р. Одночасно староста візвав управу, покликуючись на ст. 8 закону про примусову процедуру в адміністрації з 22. III. 1928, щоб зліквідувати крамницю до 14 днів від доручення рішення під загрозою безпосереднього примусу.

Відклик кооперативи волинський воєвода полагодив відмовно рішенням з 1. грудня 1932 р. У мотивах воєвода зазначив, що споживча крамниця є промисловим заведенням, де продається різні товари не лише дійсно споживчі, але і галянтерійні і навіть продукти мінеральних олїів (себто нафту); при невідповіднім нагляді і уладженні може легко трапитися, що споживчі продукти (мясні, молочні і т. п.) можуть затроїтись і можуть викликати ускладнення недуг, а навіть смерть покупців; нафта може вибухнути, спалахнути і викликати пожежу. З тих то причин староста слушно зачислив — на думку воєводи — крамницю кооперативи до тієї категорії заведень, які — хоч не уживають спеціяльних огнищ і механічної рушійної сили — можуть загрожувати у значній мірі публичній безпеці, передовсім здоровлю і життю сусідів. Далі воєвода зазначив, що будинок збудований перед 5. березнем 1928 р. може далі істнувати як мешкальний, хоч не відповідає постановам нового будівельного закону, але з хвилиною зміни призначення слід уважати його під тим оглядом як новий. Староста — на думку воєводи — слушно видав відповідне рішення, бо доведення будинку до стану, згідно з постановами нового будівельного закону неможливе без його бурення. Воєвода змінив рішення старости лише в тому напрямі, щоб 14-денний речинець до ліквідації крамниці числити від дня правосильности рішення.

Управа кооперативи закинула в жалобі передовсім нарушення ст. 7, 13 і 135 уст. 4 пром. зак. підкреслюючи, що право вести крамницю набувається після зголошення по думці ст. 7, а не ст. 14 пром. зак. Згідно зі ст. 14 пром. з. попереднього затвердження проекту уладження вимагають лише ті промислові заведення, які вживають механічної рушійної сили або вогнищ і крім того ще ті промислові підприємства, що з приводу своєї продукції або положення можуть у значній мірі загрожувати публичній безпеці, а головно здоровлю і життю сусідів. Тимчасом критерія продукції не слід прикладати до сільської крамниці, а критерій небезпеки з приводу його положення можна розуміти лише у топографічнім значінні; автентичну інтерпретацію цього обіймає ст. 321 будів. з., який постановляє, щоб такі заведення були у призначених на ту ціль дільницях або поза оселею. Отже критерій небезпеки можна би пристосувати лише до тих торговельних заведень, як би сам предмет торговлі був небезпечний для життя або здоровля людей своїми прикметами; споживчі ні галянтерійні товари таких прикмет не мають, а якби спричинювали якусь небезпеку, то незалежно від положення крамниці; тимчасом залежність небезпеки від положення конечна, щоб пристосувати ст. 14 пром. з. Щож торкається нафти, то якщо стверджено, дійсне нарушення постанов щодо торговлі нафтою, передбачених розпорядком з 13. квітня 1928 р., влада не могла домагатись ліквідації крамниці, але повинна була візвати кооперативу, щоб зробила так, як цього вимагає згаданий розпорядок з 13. квітня 1928 р. і щойно після доручення цього візвання заборонити дальшу торговлю нафтою та смарами аж до часу відповідного уладження приміщення крамниці згідно з постановами повищого розпорядку. В кожному випадку постанов ст. 14 пром. з. як виняткових не слід інтерпретувати за широко. Отже виринула справа, чи сільська споживчо-ґалянтерійна крамниця, в якій відбувалася теж торговля нафтою і смарами, підлягає постановам ст. 14 цього закону, як промислове заведення згідно зі ст. 13. пром. з.

Н. А. Т. не прихилився до висновків відповіді пізваної влади на жалобу і в самій справі вирішив ось що: Ст. 30 пром. з. дає право міністрам: промислу і торговлі, суспільної опіки і внутр. справ устійнювати умовини для промислових заведень поодиноких категорій. В постановах згаданої статті зацитовано теж ст. 14 отже виходить, що торкається заведень, до яких відносяться постанови ст. 14. Розпорядок з 14. квітня 1928 р., на який покликується управа кооперативи в жалобі, видано саме на основі ст. 30 пром. зак. Постанови згадного розпорядку, як виходить з їх змісту, мають без сумніву пристосування до промислових заведень, в яких відбувається торговля нафтою і смарами. Тому слід прийти до висновку, що такі заведення підлягають постановам ст. 30 і тимсамим і постановам ст. 14 пром. з. Колиж у кооперативі торговано нафтою і смарами, це заведення дійсно підлягало щодо торговлі нафтою і смарами вимогам ст. 14 уст. 1. Це заведення не звільнював від цих вимог уст. 3 цієї ст. 14 і тому невлучні є заміти щодо незгідности становища пізваної влади зі згаданою статтею, що заведення щодо торговлі нафтою і смарами підлягало згаданим вимогам.

Зате не можна відмовити слушности закидам кооперативи, що цим вимогам не підлягають промислові заведення торговлі споживчими товарами. Бож зі змісту ст. 14 пром. з., головно з вичислення в ній таких моментів, як уживання спеціяльних огнищ, механічної рушійної сили, положення заведення, підкреслення передовсім безпеки сусідів і вказання на лихі наслідки гуку, випарів і т. п. виходить, що законодавець мав тут на думці небезпеку, спричинену самим виконуванням промислу, яка виявляється загрозою пожежі, повені, експльозії, виділювання шкідливих для здоровля випарів або теж нарушування нормального життя галасом. Зате законодавець не мав на думці у згаданій статті загроження здоровля консументів з огляду на якість продаваних чи вироблюваних харчевих продуктів. Під тим оглядом безпеку публичного здоровля законодавець унормував окремими постановами, поза ст. 14 і 30 пром. з., а саме законом з 22. березня 1928 р. про нагляд над харчевими продуктами і предметами по думці ст. 8 цього закону. Супроти того сам рід харчевих продуктів, призначених до споживання не обосновує пристосування постанов ст. 14 промислового закону з 7. червня 1927 р. до уладжень місць продажі, ні місць виробу згаданих продуктів.

А що всупереч цій засаді пізвана влада пристосувала згадані постанови до промислового заведення кооперативи також щодо торговлі харчевими продуктами Н. А. Т. відхилив це рішення, як незгідне зі законом, а інші заміти жалоби поминув як неактуальні.

Промисловий податок.

IV.*)

ЗАЧЕТИ НА ПОДАТОК ВІД ОБОРОТУ.

Найпізніше до дня 25. кожного чергового місяця торговельні підприємства (категорій I. і II.) і промислові підприємства (категорій I., II., III., IV. і V.) обовязані заплатити зачет на промисловий податок у такій висоті, в якій заплатили податок від обороту минулого місяця під умовиною, що ці згадані підприємства ведуть правильно торговельні книги. **Такий зачет обовязані платити у згаданому речинці теж** акційні спілки, спілки з обмеженою відповідальністю, **кооперативи** та інші підприємства, які обовязані прилюдно оголошувати звіти зі своєї діяльности або предкладати звіти до затвердження (ст. 36 уст. 1). **Інші платники, які ведуть правильно торговельні книги, платять зачет на промисловий податок у висоті податку від обороту в минулих трьох місяцях і то до дня 25. чергового місяця по кожнім кварталі. (ст. 36 уст. 2). Платники, які не ведуть правильних торговельних книг, обовязані заплатити зачет на податок у висоті щонайменше 1/5 квоти виміреного податку за минулий календарний рік** і то в таких речинцях: до 15. червня — за I. квартал, до 15. серпня — за II. квартал, до 15. жовтня — за III. квартал і до 15. лютого чергового року — за IV. квартал (ст. 36 уст. 3)

Платники, які не ведуть правильних торговельних книг і яким скарбовий уряд виміри податок за не цілий минулий календарний рік обовязані заплатити квартальний зачет у висоті 1/5 квоти виміреного податку (§. 62). Нпр підприємство почало свою діяльність 1. жовтня 1936 р. За три останні місяці 1936 р. скарбова влада виміряла 150 зол. податку. Отже зачет з 1937 р. сягає 1/5 квоти (150 × 12 поділити через 3 =) 600 зол. себто 120 зол.

Нові підприємства, які не ведуть правильних торговельних книг, обовязані платити квартальні зачети в такій висоті, яку устійнить відповідна скарбова влада. По чотирьох місяцях від уруxомлення підприємства скарбова влада провірює висоту обороту й устійнює висоту зачету. Зачет слід заплатити до 30 днів від доручення постанови. **Зачети** за чергові **квартали** слід заплатити: до 15. червня — за I. квартал, до 15. серпня — за II. квартал, до 15. жовтня — за III. квартал і до 15. лютого чергового року — за IV. квартал (ст. 36 уст. 4). Незаплачені зачети є податковими залеглостями і влада стягає їх примусово. Від дрібних підприємств міністерство скарбу може побирати промисловий податок гуртом без устійнення обороту у кожнім окремім випадку

РЕЧИНЕЦЬ ЗАПЛАТИ ПОДАТКУ.

Промисловий податок слід заплатити до 15. травня кожного чергового року (ст. 38).

ЗАЛЕГЛОСТИ, ЗВОРОТИ І ПОЛЕКШІ.

Міністерство скарбу і з його доручення скарбові **палати можуть у критичних випадках звільнити платника зовсім або лише частинно від податку, відложити або розложити на сплати; відписати зовсім або лише частинно залеглий податок, грошеві кари, відсотки за відложення і кари за проволоку та екзекуційні кошти і дарувати всі наслідки за недотримання речинців платности (ст. 39 уст. 1).**

*) Гл. „Діло“ ч. 7, 17 і 23 в ц. р.

Алькоголь ділиться зі сифілісом і сухотами посмертною одіжю людства. — Легрен.

СТОРІНКА БЕЗ ПОЛІТИКИ.

ФАБРИКА МАНЕКІНІВ.

Вони стоять за шкляними виставами молоді, веселі, елегантні, у фраках, спортових одягах, у купелевих трикотах, у футрах. Поруч них жінки із лицем зі замші і волоссям з білої крепи, одягнені в наймодніші сукні, іноді звернені тільки профілем, з одним єдиним отвореним оком, у середині порожні. Та ніхто цим не згіршується. Перейдім до майстерні, де ліплять і виливають усі ті форми, де малюють і причісують ті голівки... Таких фабрик у Парижі кільканадцять. Ходім до одної з них, яка відчиняє гостинно перед цікавими двері.

Жінки порізані на кусні.

Ясна, довга кімната, повна ріжних кадовбів, погрудь, струнких ніг, вузьких рук із зафарбованими рожевими нігтями. Все те зроблене із ріжних родів „папіе-маше" (десятки способів приладжування мякшої і твердшої папер. маси) з воску, з мішанин, які годі по українськи назвати. Ці ріжні форми складають, пероробляють аж із тих ріжних кусків повстає правдива сучасна мільйонська Венера, яка виглядає зовсім на живу жінку. Всі ті Венери лежать із відрубаними головами — всі однакові, деякі прикриті вогкими ганчірками. Під протилежною стіною десятки мужеських кадовбів без рук і без ніг. Дві робітниці обливають їх якоюсь блискучою, пахучою рідиною.

Психольоґія мужчин і жінок.

— Ось і наш модель! сміється немолодий уже добродій в білім плащі хірурга. До гостей виходить усміхнений молодець, обтулюючись пестрим халатом, якийсь безробітний танцюрист. Просить у майстра папіроску і жадібно нею затягається, дивлячись при тім зовсім байдуже на своїх двійників. Він зовсім вдоволений із життя. Йому байдуже яку йому голову приправлять, куди вишлють і в що його одягнуть.

Зовсім інакше ставиться до тих справ моделька панна Д.

— Вони зробили мені зелене волосся, — хвилюється вона — а на голову, подивіться, який насадили діядем... Можете піти поглянути на Великий Бульвар, я там стою зліва у вечірнім целюфанім одязі... А на ріо Монтпер виставили мене в магазині корсеток... Мій суджений хоче мені заборонити...

Вона стоїть непорушно на високім постументі. Скульптор ліпить за той час із глини її худеньку правильну постать.

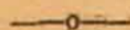
Відрубані голови.

Відділ відрубаних голов. Білозубі, усміхнені, з блискучими очима дивляться приваблива молоді личка. У цьому відділі працює митець, правдивий мистець своєї професії. Один рух руки і мертве лице оживає. Другий — і лякероване рожеве личко набирає чутливости. На довгім столі лежить усміхнена жіноча голівка. Її причісують, значить малими цвяшками прикріплюють до черепу мідяне волосся. Інший робітник наклеює рісниці, інший вставляє шкляні очі, барвить ніздря, малює брови і т. д. Всі лица виглядають страшні, пестрі, інші майже смішні, подібні до лиця мулятки з волоссям із цукру і клею.

Мистецький ремонт.

Готові до висилки стоять манекіни при виході завинені в папір. Робітники виносять їх обережно на вантажне авто. Деякі одягнені уже в ріжнокольоровий одяг і їх доля вже вирішена. Інші вилиняли і полисіли. Їх привезли рано до „відсвіження". Ціла робітня займається привернениям манекінові давньої, страченої краси.

— Живих людей ніколи не можна булоб так відмолодити і привернути їм давню красу! — кажуть робітники фабрики манекінів, правдиві мистці у свому важкому ремеслі.

Найкраща господиня Франції.

Конкурс на найкращу господиню Франції, що його уладили під протекторатом міністра здоровля і часопису „Ентрансіжан" мав величезний успіх. На конкурс приїхали кандидатки з Борер, Ліможу, Нормандії, Ліону й інших місць славних зі своєї ґастрономії.

Із загального числа конкуренток вибрали 12 кандидаток, які мусіли передемонструвати перед ареопагом гигієністів і ґастрономів під проводом Андре де Фукера свої господарські здібности. Спершу господиням ставили питання щодо виховання дітей, організації домашнього життя і харчування. Змагунки мусіли знати всі найкращі сорти французького вина відповідати як уладити пивницю, кухню, як декорувати кімнати, як зберігати продукти, що швидко псуються і т. д.

Відтак кожна мусіла за 90 хвилин приготовити обід: котлет Версі, легку сиряну лакомину з піною і майонез.

Переможцем вийшла п-і Ескідіє, молода гарна жінка з Нормандії, яка уродилась в Оверні. Вона дістала назву „найкращої господині Франції на 1937 р.", премію 2500 франків, дарунок від президента держави і мандрівну чашу.

Друге місце здобула мешканка Бульону, третє парижанка. Назагал француженки з північної Франції виявились кращими господинями, як мешканки полудневих околиць.

Історія деяких винаходів.

Багато технічних здобутків видаються нам самозрозумілими, хоч деякі з них відомі тільки недавно. Інші навпаки відомі здавна. Так чпр. перед кількома роками винайдено у Відні „палляпас", нерозбивне, гнучке шкло, зроблене зрештою з органічних речовин. Але Ібн Абд Альком, арабський дослідник, описує розкопки одної піраміди у 820 році. Найдено там предмети з нержавіючого заліза і нерозбивне, гнучке шкло. Перський шах Аббас Великий післав 1610 р. шість куснів шкла, яких не можна було розбити молотом, Филипові III. в Еспанії. Б. Блякур згадує, що 1630 р. якийсь винахідник показував кардиналові Рішеліє шкляну щітку, яка устоялась під ударами молотка. Щасливого винахідника замкнули на досмертну вязницю, щоби не шкодити інтересам французьких шклярів. Значно пізніше, бо 1875 р. винайдене Роч де ля Бастіє тверде шкло розпадалося під молотком.

Такий важний для нас (особливо для воєнних цілей) метаь, як нікель, відкрив гірничий радник Аксель Кронстед 1751 р. Але тиран Явтідемус із Бактрії чеканив уже 235 р. перед Христом монети з 80 відсотками ніклю замісць срібла. Отже тоді гутництво ніклю мусіло бути вже добре відоме.

Ф.

Отрута, що відбирає волю.

Литовський еміґрант Сурокас, який віддавна мешкає в Америці і має тамошне громадянство, винайшов перед кількома роками рідину, яка впущена під шкіру, відбирає людині зовсім волю. Про цей винахід довідались ще в 1935 р. большевики і вислали до Америки окрему делеґацію, шоб роздобула рецепту цієї рідини Делеґації вдалося видобути від Сурокаса тайну і на підставі цієї рецепти московські лябораторії приготовили ту несамовиту рідину.

Французька преса пише без обиняків, що всім обвинуваченим у процесі Радека впорскнули ту теч і наслідок цієї інекції був такий, що вони зізнавали так, як того хотіло Г.П.У.

Кінофільма.

ФАЛЬШУВАННЯ ІСТОРИЧНОЇ ПРАВДИ.

Фільма втішається одним важливим привілеєм: могти фальшувати деякі історичні мотиви, під умовиною, що таке невірне представлення історичної дії вчинить її більше фотоґенічною. Коли вільно драматичним авторам зовсім переінакшувати історію, коли Шіллер так дуже „переробив" постать та історію Марії Стюарт, чому ж тоді відмовляти таких прав фільмі? Поняття, що фільма повинна бути просто математичною відбиткою історії та дзеркалом історичної події, наскрізь несправедливе.

У такій наприклад непересічній фільмі, як „Маерлінг", представили архикнязя Рудольфа незвичайно гнівливою людиною — незгідно з „історичною" вдачею кн. Рудольфа — врешті драматичний конфлікт, що виявлявся із спротиву цісаря у звязку із подружніми замірами сина.

Так само останній акорд траґедії був вигадкою режисера: сцена коли завмираюча рука архикнязя затискається на мертвій уже руці баронівної Ветсери.

Зате прикладом незручного сфальшування історичного моменту стає постать Тіра, якого представили як гуманного оборонця французів взятих у полон, дарма, що це був той сам Тір, який не вагався візвати пруської помочі проти париського населення. Той факт тільки й заколотив могутню дію праці й боротьби Пастера і був у фільмі непотрібний.

У „Марії Стюарт" допустилися теж цілої низки недокладностей. Постать кнокса, до краю невірна, графа Ботвеля й ін. зовсім не ті, яких знає історія. Але це було потрібне, щоби змонтувати сценічну песу та надати їй драматичної завязки. Могутня сцена, коли Марія Стюарт ступає на шафот, коли кожний ступінь шафоту був дальшим кроком до смерти, стала мистецьким засобом кінцевої дії фільми. І такі „недокладности" у відтворюванні історичних картин слід дарувати.

(За „Фільмом").

НОВИЙ ГЕРОЙ ЕКРАНУ.

Від довшого часу американські фільмові круги відчували недостачу такого актора, якого імя на афішах робило би достаточну рекляму, який зумів би на своїй постаті зосередити очі всіх жінок світа. Недостача такої чоловічої „зірки" рівнялася „недостачі" геройської теми такої фільми, де постать мужчини-актора стала би осередньою віссю фільмової дії. Призабулися давні Робін Гуди, злодій з Багдаду, Ришард-Львине Серце і т. д. Проминулися постті геройських воїнів, моряків, розбишак-добродіїв.

Хтось у Голівуді повернув увагу на молоду, пристійну і виспортовану постать чоловіка Лілі Даміти. Попросили її, щоб дозволила на один бодай акторський „випад" чоловіка". Тоді Еррольь Флін заграв заголовну ролю у фільмі „Капітан Блад". Ця фільма стала для Ерроля Фліна білетом вступу до всіх кінoприхильників. З того часу дістає він сотки пропозицій на безліч виступів, очевидно в геройських фільмах. По „Капітані Бладі" прийшла черга на другу фільму з тим актором. Є це „Шаржа легкої бриґади", в якій міжнародня фільма дістала нового героя, а публика цілого світа захоплюється постатю й незвичайним темпераментом Ерроля Фліна. Фільма, в якій зображена драма двох братів, що суперничать за серце одної жінки, йтиме незабаром в одному із великих кін у Львові.

ЛЬОРЕЛЬ І ГАРДІ МІЖ НАЙКРАЩИМИ.

Кожного року переводять в Америці анкету на тему, яких десятьох акторів вважає публика найкращими. На двох лістах, окремо для жінок і мужчин, ідуть чергою імена найпопулярніших світочів екрану. На чоловічій лісті перше місце має дальше Клерк Ґейбл, опісля Роберт Тайльор, а далі... Льорел і Гарді. Ці два актори — відомі під прізвищами Фліп і Фляп репрезентуючи на лісті смішаків, висуваються на чоло американських акторів-комиків. Свій успіх завдячують таким фільмам, як „Чортів брат", „Індійські піхотинці" та останній п. з. „Циганське дівчатко".

З відчитової салі.

О. Д-Р ЛЕВ ГЛИНКА: Проблема меншин у світлі католицької науки. (7-го лютого.)

Референт обговорив поняття національної меншини, головні права національних меншин у мирових договорах та окремих трактатах і становище Католицької Церкви до проблеми національних меншин. Головні тези викладу такі:

До розвязки проблеми меншин у світлі католицької науки можна підходити тільки в площині етичній та природного права, а не політичній, бо Церква згідно зі заявою папи Пія XI., енц. „Убі арkано" з 23. XII. 1922., чисто політичними справами не займається.

Розглядати проблему меншин у площині етичній та природного права — значить устійнити ті етичні принципи у відношенні до національних меншин, що їх без нарушення природного права, без нарушення справедливости легковажити та нехтувати не вільно.

Проблема національних меншин, що в повоєнному періоді набрала міжнародного характеру та має за собою силу міжнародного права, це послідовний вплив права самоозначення народів супроти тих народів, що без огляду на проголошене право самоозначення народів опинилися в чужонаціональних державах.

Терміном „меншина", витвореним у повоєнному періоді, означують теоретики міжнародного права той нарід чи тільки частину якогось народу, що у відношенні до пануючого в державі народу находиться в меншости та ріжниться від нього расою, мовою, релігією.

Національна меншина — це жива культурна спільнота, що є свідома свого окремого національного характеру, та якої почування і воля цупко держаться всього свого рідного, переданого предками.

Змагання національної меншини та її членів, щоб зберегти та плекати в навязанні до своїх традицій та історії свою рідну культуру — це не субєктивна примха, а природний її наклін; тому і становище національної меншини, як окремої культурної спільноти в державі. обосноване природним правом.

Головні права меншин забезпечені в мирових договорах Антанти з переможеними державами, Австрією, Болгарією, Туреччиною й Угорщиною та в окремих трактатах для охорони національних меншин з державами, що своє повстання або перетворення (поширення) завдячують мировим договорам, а саме з Польщею, Чехословаччиною, Югославією, Румунією, Грецією та опісля ще з Альбанією, Естонією, Латвією. Литвою та Фінляндією.

Теоретики меншинного питання добачують це значні недомагання в постановах міжнародних договорів та трактатів про охорону меншин і щодо **змісту** і щодо **форми** (меншини не є носіями-підметом признаних їм прав, а радше предметом, з яким ті права звязані), як також їх **поширення** (бо не всі держави є зобовязані постановами договорів чи трактатів для охорони меншин).

Належна пошана для принципів природного права та етики, („Віддай кожному те, що йому належиться" та „Люби ближнього, як себе самого", що обовязують і одиниці і спільноти), голошених Католицькою Церквою, багато може причинитись до злагіднення міжнаціональних конфліктів.

Католицька Церква завсіди сприяла тим змаганням серед населення в державі, що прямують до витворення в державі пошани природного права одиниці, родини та самоврядних установ і вслід за тим і національних спільнот.

Католицька Церква не осуджує визвольних змагань народу до створення власної держави чи зміни державного устрою, якщо це тільки не нарушує ідеї справедливости.

Зі становища природного права та етики католицькі автори схоплюють права національних меншин у державі в таких 3 головних тезах:

1) Нації і вслід за тим національні меншини мають право зберегти та розвивати свою національну культуру, бо нації враз зі своїми питоменностями та культурою повстають природно і тому мають природне право до істнування та розвою.

2) Національні меншини на основі природного права мають такі самі громадянські права, що національна більшість, бо є вони таксамо, як національна більшість, частиною держави та сповняють громадянські обовязки супроти держави.

3) Національним меншинам треба дати автономію, на основі якої вони моглиб завідувати та управляти своїми громадянськими справами.

Ширіть наш часопис!

ВІДГУКИ ДНЯ.

Чому тільки в нас?

Свого часу, коли я ще ходив до гімназії (Ох, часи, часи!), був у Перемишлі учитель, що не терпів гарно вбраних учеників.

— О, а ти що? — тягнув педагог басом. — На баль, чи на весілля?! Тут, сину, школа!

І лупив двійку за... маншети.

Пригадую собі, що хлопці, коли йшли до здавки, брали найстаршу блюзку, з подертими ліктями, а як не мали підхожої. то позичали в товаришів.

Чиж могло це впливати на замилування до чистоти і порядку в одіжі. А що за тим іде, чи могли хлопці, карані за маншети, виробляти в собі добрі форми, набиратися елегантних рухів і передавати те все молодшим?! Адже те все було в найліпшім разі ігнороване!

Коли нині згадую те все, то з дива не можу вийти: учитель, що не любив гарного одіння був це незвичайно ідейний, чесний громадянин. Чому саме до елегантного одіння мав таку відразу?! Видно набрався цього від свого учителя, або прийшов до переконання на підставі якоїсь лектури, чи власного міркування. І припускаю, що з його учеників знайдеться кілька, що повторюють його слова та далі переслідують гарний одяг, маншети, добре зачесане волосся. А може пішли далі до... чистих нігтів,зубів і вух!..

Коли є такі, нехай ради Бога перестануть, бо нам абсолютно не пошкодить, коли звертатимем більше уваги на одяг і форми. Направду, не одна дуже важна справа пропала через жовті черевики при жакеті, або їдження ножем на бенкеті.

Гімназія не звертала на це уваги (не знаю як тепер?) і матуристи виходили в світ не маючи зеленого поняття про неодно, що стрінуло їх скорше як другий корінь з 27, дата битви під Лепанто, чи аорист від „пайдео".

Недиво, що втовчена в голову хлопця байдужість до одягу („Кожна лялька в середині порожна!") волічеться за хлопцем ціле життя, а в часах доброї конюнктури для жінок виплекала більше гарбузів як кому здається. Кавчукові ковнірики ще до нині блукають по вечерницях, а підвязки до скарпиток довго боролися за право громадянства.

Чому саме згадую про це нині?

Бо день відгукнувся на це!

Зачув я, що один гурт молодих людей поборював другий гурт тяжким аргументом: „Еленґанти!" Іншими словами: Що можуть представляти з себе люди, які носять чисті ковнірці, гарно запрасовані штани, а навіть добре скроені мариварки? Це все люди несеріозні. мало того — непевні!

Хтось скаже: „Фейлетоніст переборщив!", хтось додасть: „Це було. але не так!". а я твердо: „Менше більше!"

І додаю:

— Радіймо, коли хтось добре вбирається, намовляймо себе і других до того, бо воно нам не пошкодить. А щодо добрих товариських форм то... другий фейлетон.

Галактіон Чіпка.

НОВИНКИ.

— **Справа друкарських помилок у „Ділі". Під увагу всім нашим постійним і принагідним Шан. Співробітникам та Дописувачам!** Друкарські помилки — це найстарша і незмінна болячка всіх часописів світу. Ніяка ґазета не може на 100% звільнитись від друкарських „чортиків". А проте боротьба з цим лихом займає завжди у всіх редакціях щоденників поважне місце. В останньому часі у „Ділі" трапилося спеціяльно кілька дуже прикрих друкарських помилок. Про одну таку помилку була вчора у нас мова, — трохи нижче спростовуємо знову неприємного „чортика". Ведені у цій справі розмови з нашими складачами довели до устійнення найповажнішої причини частих друкарських помилок у „Ділі": жахливо писані скрипти позаредакційних співробітників і дописувачів! „Діло" складається на лінотипах; лінотиповий складач не всилі ні на мить зупинювати машини і мусить складати скрипт без огляду на те, чи він правильно відчитав дане слово, чи ні: він не тільки не може, але просто не має права „відшифровувати" скрипту, читати слова по складам та надумуватись над змістом. Це річ Редакції, — але й Редакція не всилі переписувати всіх скриптів, що йдуть до щоденника величиною 10 колюмн щоденно! Тому рішуче просимо всіх наших Ш. Співробітників і Дописувачів — присилати скрипти писані або на машині, або виразним, великим, читким почерком, тільки на одній сторінці паперу, з великими відступами між рядками. Нам дуже прикро, однак ми примушені надалі кидати до коша всі рукописи, які не відповідатимуть цим вимогам, — без огляду на їх автора та без огляду на найцінніший навіть зміст. Ми не можемо, на жаль, дозволити ще собі на те, щоб утримувати окремих людей до відшифровування та переписування рукописів на машині, після чого щойно міг би їх справляти відповідальний за свою роботу редактор.

— **„Лісник", а не „ремісник".** У вчорашній новинці про призначення нового директора Митрополичих Дібр у Перегінську знову трапилась дуже прикра друкарська помилка. Має бути: „...Новий директор, інж. Михайло Мартинець, знаний як першорядний лісник..." (надруковано: ремісник). Сердечно п. інж. М. Мартинця за цю помилку перепрошуємо.

— **Академічні Вечорі в Золочеві і Яворові.** В пятницю 12. ц. м. в год. 12.30 відбудеться в Золочеві виклад на тему: „Українська торговля у княжій добі". Прелеґент: д-р Р. Зубик. — Того самого дня в год. 18. відбудеться в Яворові виклад на тему: „Проблема меншин у світлі католицької науки". Прелеґент: о. д-р Л. Глинка.

— **Наша Служба Божа і проповідь Митрополита в радіо.** В пятницю 12. ц. м., в день Трьох Святих, трансмітуватиме львівське радіо Службу Божу з Успенської церкви у Львові. Початок богослуження в год. 10. Підчас Служби Божої виголосить Ексцел. Митрополит Шептицький проповідь з приводу 15-ліття коронації папи Пія XI.

— **Засідання фільольоґічної секції** Наукового Товариства ім. Шевченка у Львові відбудеться в суботу 13. лютого ц. р. в 17. год. 30 хв. з бібліотечній салі. На порядку дня: 1. І. Свєнціцький, Пушкін і Україна; 2. Вибір дійсних членів; 3. Біжучі справи.

— **Пригадуємо,** що XIV. Звичайні Загальні Збори „Союзу Українських Адвокатів" у Львові відбудуться **в суботу 13. лютого** ц. р. в год. 4. попол. в салі Орґанізації Українців міста Львова при вул. Підвалля ч. 7. III. поверх. По Загальних Зборах виголосить **д-р Володимир Старосольський** реферат про новелізацію права про устрій адвокатури. Опісля відбудеться **спільна вечера** в салі „Української Бесіди" у Львові, вул. Рутовського ч. 22, I. пов. Приявність членів з краю і зі Львова обовязкова.

— **Вечір новітньої української пісні.** В неділю 14. ц. м. точно в год. 19.30 відбудеться в малій салі Лисенка у Львові вечір новітньої української пісні у виконанні Одарки Бандрівської. При фортепяні наш молодий композитор Роман Сімович. У програмі твори Барвінського, Вериківського, Козицького, Косенка, Людкевича, Мейтуса, Нижанківського, Ревуцького, Сімовича. Між ними композиції, виконувані у Львові вперше. Концерт Галі Левицької переложений на 21. лютого.

— **Зїзд членів Товариства Прихильників Української Господарської Академії** скликаний на неділю 14. лютого в 2. год. попол. у Празі чеській в помешканні Виноградського Народнього Дому в сальоні „Обчанське беседи". Буде це IV. зїзд у пятому, ювилейному році істнування Т-ва. Товариство має 547 членів, розкиданих по всіх країнах Европи й Америки. З того 80 з ріжних земель, решта еміґранти. За зібрані фонди Т-во фінансує Український Технічно-Господарський Інститут. За пять років зібрало Т-во понад чверть міліона чеських корон.

— **Ювилей Спиридона Черкасенка.** Українці в Празі святкували 30. м. м. 60-ліття відомого письменника Спиридона Черкасенка. Академію влаштував спеціяльний комітет. Реферат прочитав проф. Л. Білецький, що оцінив мистецькі засоби творчости ювилята та проаналізував багато окремих його творів. Зокрема референт зупинився на драматичних творах Черкасенка та його романах. На адресу ювилейного комітету наспіло багато привітань ювилятові від ріжних українських організацій, товариств і окремих осіб. Чимало привітань прийшло від чеських установ та діячів (м. ін. від письменників: Безруча, Руженн Єсенської, Мар. Мартинкової). Частину привітів відчитано на самій академії. З них перший був від проф. Тіхого, як представника „Чехословацько-української Взаємности", нового товариства, що недавно уконституувалося в Празі. Було ще кілька промов. Другу частину академії утворили співи й декламації у виконанню гімн. хору, д-ра Б. Гомзина, пп. Приходька і Змієнка та кількох учеників і учениць гімназії. Сам ювилят висловив своє зворушення несподіваним святом, за яке дякував усім, що до нього причинилися. Бачив утіху в тім, що це свято є виявом признання українській літературі та її ідеалом від своїх і чужинців.

— **Українці на науковім конґресі в Америці.** На річному конґресі „Ентомольоґічного Товариства Америки", що відбувся в Атлантик Сити (Ню Джерзі) 20—30. грудня м. р., виступив з рефератом „Походження й природа ссівок попелиць" проф. минесотського університету Олександер Грановський. Другий наш земляк, рівнож професор тогож університету Микола Гайдай прочитав реферат „Вплив чистої цукрової дієти на новонароджені бджоли". 30. грудня проф. Грановський зробив злучений з демонстраціями відчит на тему: „Способи кормлення ссучих комах". Багато нового в ділянці ростинної біольоґії подав у своїх рефератах домініяльний дослідник господарства у Канаді Т. К. Павличенко з саскачеванського університету.

— **Середні школи в цифрах.** Як виказує Головний статистичний уряд, на терені Польщі находиться тепер 760 середніх загальноосвітніх шкіл, з того 305 державних, 43 самоуправних і 412 приватних. Найбільше середніх шкіл припадає на місто Варшаву, а саме 100. На терені львівського воєвідства находяться 83 середні школи, станиславівського 31, тернопільського 22, волинського 25, поліського 14. Українських середніх загальноосвітніх шкіл є: державних 5 + 2 паралельки, приватних 18, з того 12 Рідної Школи, разом 25. З приватних середніх шкіл є дві на Волині.

— **За куріння тютюну в театрі.** Старостинський суд у Львові засудив на 15 зол. грившн відомого артиста Андрія Пронашка, маляра декоратора, за те, що курив папіроси в театральній салі в часі проб.

— **Вода в ріках прибуває.** Наслідком зросту температури і розкалі в ріках зачинає прибувати вода. Піднеслися Бистриця, Прут, Стрий, Сян і менші гірські ріки. Покликані чинники роблять приготування, щоб недопустити до повені на більші розміри.

— **Дві нові станиці Т.Ш.Л.** Як повідомляє ПАТ, станиславівське коло Т.Ш.Л. створило в останньому часі дві свої станиці в станиславівському повіті. Є це людовий дім, побудований в Микитинцях, який посвячено на днях при участи представників влади і 150 осіб. На весну віддадуть дім до вжитку. Друга станиця це школа, побудована в польській осаді під Загвіздем. До школи ходить 20 дітей.

— **Поштова агенція** буде відкрита з днем 25. ц. м. у Витвиці пов. Долина для громад: Витвиця, Церківна, Кальна, Липа, Лужки, Розточки, Слобода Болехівська і Станківці.

— **Зміни у воєвідствах.** Станиславівським віцевоєводою став д-р Мечислав Зайдліц на місце Альойза Качмарчика, що став віцевоєводою в Новгородку. Дотеперішній новгородський віцевоєвода Маріян Сохаєський став повітовим старостою в Замості.

— **Арештування в Копичинцях.** В Копичинцях арештовано директора Українського Банку, д-ра Василя Бабія, маґазиніра ПСК, Гр. Журавця та Б. Голуба під закидом промахів проти девізового закону. Голуба вже увільнили.

— **Мають досить большевицького раю.** Родини комуністичних діячів, що втікли свого часу до Росії, дістають тепер листи з запитами, які кари ждуть їх після повороту до Польщі. Також відомі випадки, що високі совітські достойники звертаються з запитами до свояків і знайомих у Польщі про умовини приїзду.

— **Кр**о**вава хроніка.** У Хмелівці станиславівського повіту хтось убив 76-літнього Семена Осадцева, що мав дома більшу готівку з продажі худоби і сіна. — У Винятинцях пов. Заліщики зачадилася на смерть 31-літня Марія Ільницька, що напалила в печі і завчасу заткала каглу. Одночасно померло двоє її дітей, 5-літній і 2-літній син. — В Коростенку Нижнім пов. Коросно в часі забави в громадському домі закололи ножами 24-літнього Генрика Сталібу.

— **У справі золотого скарбу в Косівщині** повідомляють дальше: Гаєвий державних лісів Плистяк у Криворівні косівського повіту заставив у реставрації Трухановича в Косові золоту 20-доларову монету. Поліційне доходження ствердило, що Плистяк купив 17 золотих долярових монет від селянина Дмитра Дропяка. Гроші походили з крадежі на шкоду львівського адвоката д-ра Нусбавма якої доконав в порозумінні зі служницею адвоката львівський злодій Ян Фурда і свою добичу ховав у Гриняві. У звязку з тим придержано три особи, між ними одну жінку і відобрано від ріжних осіб 25 золотих 20-долярових монет, 6 штук австрійських 4-дукатових монет і одну німецьку золоту 10-марківку, загальної вартости коло 6 тисяч зол. Крім того Дропяк признався, що має ще у стайні схованих двацять золотих 20-долярівок.

— **Боротьба з диком.** В лісі недалеко Тухолі напав великий дик на робітника Йосифа Нельке, що йшов до праці. Робітник пробував боронитися сокирою, але чув, що ця боротьба може скінчитися фатально. Аж надїхав віз, на який вискочив Нельке і звідти вдарив сокирою кілька разів дика по хребті, кладучи його трупом на місці.

— **Жінка намовила до вбивства свого чоловіка.** В часі забави пожежної сторожі в Курдибні пов. Дубно Мечислав Блажек застрілив Йосифа Шуму, місцевого солтиса. Доходження ствердило, що Блажек допустився злочину з намови жінки Шуми, з якою Блажек удержував любовні зносини. Блажка і Шумову арештовано.

— **Протижидівські ексцеси** повторилися знову 8. ц. м. у віленськім університеті. Ендецькі боївкарі побили 20 жидівських студентів, з того 10 тяжко так, що перевезено їх до шпиталю. У ректора університету інтервеніював у тій справі рабін Рубінштайн і за те кинули до його мешкання бомбу. Експльозія не ранила нікого.

— **За політику в школі.** Люблинська кураторія видалила з VIII. кляси холмської гімназії 4 учнів, що займалися „онерівською" агітацією і внесли фермент у шкільне життя. Одночасно усунули від навчання катехита кс. д-ра Шекшецького.

— **Таємний 1000-золотовий банкнот.** До комунальної каси ощадности в Познані зголосилася якась жінка і предложила 1000-золотовий банкнот із запитом, чи він добрий. Жінку придержано, бо не було сумніву, що цей банкнот походить із крадежі, якої доконно ще в 1922 р. на кораблі, який віз замовлені нові тоді польські банкноти з Англії до Данціґа. Вкрадено тоді паку зі самими 1000-золотовими банкнотами. Державний скарб уневажнив тоді всі 1000-золотові банкноти і більше їх не емітував.

— **Небіжчик ожив.** В місцевости Михалиново біля Ковна помер один робітник. Коли його зложили до домовини і люди зібралися вже на похорон, він нагло підвівся. Люди кинулися в розтіч, дехто зі страху зімлів, а він поломив домовину і спалив її в печі. Показалося, що він запав був у летаргічний сон.

— **Алькоголізм в Німеччині.** Статистичний бюлетин Берліна стверджує, що алькоголізм в Німеччині зростає. Споживання алькоголю від 1933 до 1934 р. збільшилося в Німеччині на 15 проц. В 1934 р. видано на алькогольні напитки понад 3 міліярди марок. Одночасно зростає в Німеччині сильна пропаганда за абстиненцією та заміною алькогольних напитків на безалькогольні, ведена німецьким Союзом боротьби з алькоголізмом, Католицькою Лігою абстинентською, „Кройцбундом" при сильній допомозі уряду.

— **2000-ліття цісаря Августа.** В Римі готовляться до святкування 2000-их роковин уродження староримського цісаря Августа. У звязку з тим італійський міністр освіти Боттаі наказав перевести ремонт усіх важніших памятників, звязаних з іменем першого цезаря. Перш усього відреставрують вівтар мира (Ара пацис), який помістять в однім із центральних місць у Римі.

— **Цінна археольоґічна находка.** Мешканець одного села під Тріполісом прийшов до міста і хотів у ювилера продати фіґуру із золота. Ювилер закликав поліцію, яка відобрала селянинові фіґуру й переслала її археольоґічній комісії до розсліду. Фіґура, яку селянин виорав у полі, представляє вартість 4 міліонів франків. Околиці Тріполісу богаті в археольоґічні памятники з фенікійських і римських часів і вже нераз знайшли там цінні річи.

— **Загинув корабель.** На німецькому побережі рибаки віднайшли останки італійського корабля „Санматто 4", з містотою 6.000 тон. Корабель вийшов 28. січня з Гдині, завантажений вуглем і розбився минулого тижня в часі бурі. Що сталося зі 40 людьми залоги, не відомо.

— **Кого викинуло море?** На французькому побережжі біля Нант море викинуло восьмого з черги топільника, звязаного шнурами. Здогадуються, що це тіла еспанських міліціянтів, яких залога корабля „Альона Канді" розброїла в одній французькій пристані і вкинула в море.

Замало мужчин в Естонії. В естонській місцевости Кольовара оподаткували багато поверх 30-літніх жінок, що не вийшли заміж. Тим способом влада хоче приневолити їх до подружжя і побільшити населення Естонії, що має найменший природний приріст в Европі. Оподатковані жінки запротестували, заявляючи, що лишаються старими паннами з причини недостачі мужчин. Краще булоб, кажуть вони, якби уряд старався за побільшення числа мужчин.

— **Жахливий самосуд.** В селі Ґарічко коло Будапешту переведено страшний самосуд на двох циганах, що крали дріб. Приловлених злодіїв побили до крови, опісля повісили за ноги на дереві над розпаленим вогнем і вимушували зізнання. Один циган умер тяжко попечений, а другого в безнадійному стані відвезли до шпиталю. Поліція арештувала кільканацять осіб.

— **Новий арктичний край.** Власник одної норвеської фльотилі до полову китів, Лярс Хрістенсен повідомив з корабля „Торсгафен" на арктичному морі, що норвеський летун Вінго, який з ним працює, відкрив новий суходіл положений між 35 і 40 ст. східної ширини. На цей суходіл, зложений з гірського ланцюга, якого найвищий верх сягає 1.500 м., він скинув з літака норвеський прапор.

— **Невже той сам?** Як повідомляють з Ню Йорку, в Пембіні (стейт Дакота) арештовано мужчину, якого опис годиться з описом того, що вхопив малого Матсона. Є це австрійський (?) громадянин, називається Станислав Порацкі. Він дістався нелеґально до Канади, а до Зл. Держав перейшов границю біля Такоми.

— **Чоловік з хвостом.** В місцевости Мартін у Малій Азії зголосився до місцевого шпиталю один мужчина і просив, щоби зоперували йому хвіст, який почав йому виростати. Хірург шпиталю ствердив, що справді йому вистає із заду щось якби хвіст. Незадовго після операції він знову зголосився до шпиталю, нарікаючи, що хвіст наново йому відростає.

— **Перша поміч найуспішніша.** Це торкається передовсім ґрипи. При перших познаках недуги треба відразу покластися до ліжка, брати що якийсь час по таблетці Аспірини і післати по лікаря. Коли перестерігаємо цю засаду, переможемо скоро ґрипове закаження. І ще одно: не вставати за вчасно.

— **Школу для наречених** членів гітлерівських пробоєвих відділів основали в Йонсдорфі (Саксонія). Вона виховуватиме майбутніх жінок пробоєвиків на добрих матерей і господинь.

З кіна.

Кіна „Рай" і „Світ": „Небезпечний скок".

(ет.) Перевелися вже сензаційно-кримінальні фільми з Гарі Пілем, відомим свого часу „королем" сензації та акробатики. І коли тепер по кількох роках відпочинку появились афіші з новою фільмою Піля, у багатьох звеличниках того актора пригадався сентимент до безкорисного оборонця покривджених. Вправді Гарі Піль уже не той, якого всі ми тямимо нпр. із „Цирку Беллі", проте фільма має кілька емоційних циркових продукцій, нескладну, хоч і цікаву фабулу та щасливе закінчення. Песа має своїх окремих прихильників, які любуються цього роду видовищем.

Кіно „Касіно": „Циганське дівча".

Ця комедія з Льорелем і Гардім — одна з їх найвеселіших. У ній в низці веселих сценок, переплітаних знаменитими „кавалами" обох комиків, показується, „якби це було, колиб Льорель і Гарді були циганами". Крім того всього є, очевидно, фабула, є циганські співи і т. ін. — все цілком приємне.

Як додаток ідуть цікаві лови на медведі у Півн. Америці.

Кіно „Европа": „Ніч перед битвою".

Фільма зреалізована на підставі повісти Кльода Фарера, змальовує психічну боротьбу жінки (Аннабеля), яка мусить вибирати між почуттям обовязку і справедливости та соромом і підозріннями, які на неї можуть упасти. Гра акторів добра. Преґарна сцена морського бою і пожежі на воєннім кораблі. Акція фільми жива і тримає глядача ввесь час у напруженні.

в. с.

З „Малої Салі" Лисенка.

ВЕЧІР КАМЕРНОЇ МУЗИКИ.

Музичний Інститут ім. Лисенка у Львові представив уперше у власному концерті струнний квартет з кляси камерної гри проф. Петра Пшенички. Цей квартет — в особах Ціцика, Согора, Задорожного і Березовського — хотілось би вважати чимсь куди важнішим, як тільки припадково ad usum „попису" зложеним учнівським квартетом: бо цей квартет має чимало даних на те, щоби стати у нас першим постійним квартетом і заповнити ще одну прогалину в нашому музичному житті. Солідність і повага, з якою ці молоді квартетисти працюють під проводом такого поважного керманича, яким є Пшеничка — є — на сьогодні — їх найважнішою прикметою; в получені з чистою грою й особистою музикальністю кожного з них зокрема дає це все разом вже й нині гарні висліди. Штивність, брак свободи у грі і того своерідного „заокруглення" гри і звуку, яке хочемо чути у доброму струнному квартеті — це недотягнення, що пройдуть з часом, зі зрілістю, з практикою.

Я чув програму тільки від кінця другої точки і хочу висловити побажання на тему дальших програм нашого квартету: Грайте якнайбільше творів всесвітньої квартетової літератури — кляснчної, нової, всілякої, але в своїх публичних, цілавечорових концертах у Львові вважайте своїм обовязком виконати передовсім усю істнуючу оригінальну квартетову українську літературу — бодай у межах цих творів, які можна дістати! Можна тут мати квартети Лятошинського, Лиська, Козицького — може ще інші і Вам повинна припасти почесна роля не тільки їх уперше виконати у нас, але й постійно пропагувати нашу квартетову літературу! Коли чекатимемо, аж їх гратимуть професори — не дочекаємось ніколи!

Ант. руд.

Зі судової салі.

ПРИСУД У ПОЛІТИЧНОМУ ПРОЦЕСІ ПРОТИ ПЯТЬОХ СЕЛЯН.

У вівторок 9. лютого ц. р. зізнавали далі свідки: поліцаї Ст. Галайко і Л. Папеж з Гійча та поліційний агент Духань з Рави Руської, які підтверджували акт обвинувачення. Св. А. Папеж зізнав, що хоч є поліцаем станиці поліції в Гійчу вже 11 років і добре знає відносини в селі Голім Равськім, проте про істнування організації ОУН. в Голім Равськім довідався щойно від підс. М. Богуша. Сильветку цього підсудного найкраще подає акт обвинувачення. З відчитаного акту обвинувачення виходить, що вибиття вікон з рамами в хаті Мендля Вольфа в ночі з 3. липня 1934 р., підпал хати І. Віцера в ночі з 22. на 23. березня 1934 р., хати Л. Шпацнера в ночі з 13. на 14. листопада 1934 р. та про підпал оборогу сіна М. Вольфа в ночі 6. березня 1934 р. зізнав М. Богуш на поліції 29. січня 1936 р. кажучи, що є членом ОУН, що згадані підпали виконали члени цієї організації і що туди втягнув його на весну 1934 р. підс. Д. Пелип, якому теж опісля підлягав і виконував його доручення. М. Богуш зізнав кількома наворотами і обтяжував інших підсудних, найбільше Д. Пелипа, а навіть деяких хлопців, напр. Дмитра Балуха, який сидів навіть кілька місяців в арешті. Одначе цього останнього прокуратор не притягнув до відповідальности лише тому, бо він виказав, що М. Богуш обтяжив його з пімсти. Підсудні Д. Пелип, Т. Чорний та Ю. Чорний теж підкреслювали, що М. Богуш обтяжив їх лише з особистої пімсти. Вкінці підс. Д. Пелешко виявив, що на весну 1934 р. з намови М. Богуша і разом з ним підпалив хату Л. Шпацнера, де камінями повибивали всі шиби.

Дальші свідки: Петро, Іван, Василь і Марія Пелипи зізнали, що підчас пожежі коршми в селі підс. Д. Пелип спав у хаті батьків. По переслуханні ще кількох свідків виголосив коротку промову прок. Ольберек, підкреслюючи, що підс. Пелип це дійсно характерний та інтелігентний хлопець. Зате про М. Богуша висловився, що це безхарактерний хлопець.

Гарну промову виголосив обор. д-р Кость Паньківський доказуючи, що підс. Д. Пелип, Т. та Ю. Чорний і Д. Пелешко невинні. По промові оборонця М. Богуша д-ра Вайса підс. Д. Пелешко скористав з остан̈нього слова підкреслюючи, що **український нарід змагає до економічної самостійности, до усунення чужих посередників, якими є жиди, до створення нових варстатів праці, бо українське село дуситься від страшного безробіття.** Предсідник пригадав йому, щоб він говорив про себе, а не про український нарід і тоді підсудний додав, що в міру своїх сил намагався здійснювати згадані змагання.

Присуд.

На основі вердикту присяглих суддів трибунал засудив за злочин державної зради зі ст. 97 §. 1. к. з. (за приналежність до ОУН): **підс. Дмитра Пелипа на 5 років вязниці, підс. Теодора Чорного на 3 роки вязниці і позбавлення публичних та громадянських прав.** Крім того підс. Д. Пелипа засудив за намову до злочину зі ст. 26 і 215 § 1 к. з. (за намову до підпалу М. Богуша) на 2 роки вязниці, але цю кару йому дарував на основі амнестійного закону. Обом засудженим трибунал зачислив слідчий арешт, а підсудних: **Ю. Чорного, Д. Пелешка та М. Богуша увільнив від вини і кари.**

—о—

Спортові новинки.

Загальні Збори Сяну відбулись 31. січня п. р. Загальні збори виказали незвичайно великі успіхи нашої дружини не тільки спортові, але й матеріяльні. Перша дружина Сяну розіграла в минулому році 24 змагань, з того виграла 14, ремісувала 5 і програла 5 та осягнула прегарне відношення воріт 87:34. Також молодші дружини можуть похвалитись якнайкращими успіхами й дають повну запоруку дальшого розвитку Сяну. Звідомлення скарбника виявило касовий оборот у висоті 8.302 зол. Майно клюбу — 9.049 зол. Після дискусії вибрали збори новий виділ у такому складі: д-р М. Старух — голова, інж. Коржельовський Володимир, д-р Лучаківський Гриць, ред. Зибликевич Евген, проф. Маринович Антін, д-р Кучма Мирослав, дир. Ярошевич Осип, проф. Хичій Остап, Грицій Роман, Лозинський Іван, Дяк Антін, Ходаль Іван, проф. Романець Михайло, проф. Секелівна Олена — виділові. До Контрольної Комісії ввійшли: дир. Зубрей Мих., Майка Іван і Доротик Іван. При кінці Збори зложили щиру подяку попередньому виділові, зокрема незвичайно заслуженому голові дир. Степанові Шахові.

Загальні Збори Руси відбулись в суботу 30. січня п. р. Русь має 240 членів. Перша дружина розіграла в м. р. 37 змагань, з того 19 виграла, 5 ремісувала і 13 програла. Почесним головою клюбу вибрали Преосвященного Олександра Стойку, почесним заступником голови інспектора С. Федора. Урядуючим головою вибрали сенатора д-ра Е. Бачинського і його заступником д-ра М. Долиная та інших членів виділу.

Заг. Збори У. С. К. Станиславів. Заг. Збори „Українського Спортового Клюбу" відбулися 31. І. По вислуханні звітів уділено абсолюторію й вибрано новий Виділ у такому складі: Дир. Вісневський — голова, п. А. Ґерушинська — заст. голови, Л. Каратницька — секретар, м-р О. Ясеницький — скарбник; П. Боднарук, суд. Комаринський, п. Ліськевич — члени.

Спарта — Славія 1:1. Змагання за чашу. Тому, що покінчились вони нерішеним вислідом відбудуться ще одні змагання.

Кімберлейські Динамітери перемогли у Брін Г. Ц. Давос 2:0.

Німецькі канадійці перемогли в Арозі ЕГЦ Арозу 8 : 2

Д-р Юрій Рудницький

професор української державної гімназії,

після важкої недуги, після принятя Найсвятіших Тайн упокоївся в Бозі дня 9. лютого 1937 р. в 58-му р. життя.

Похорони відбудуться в четвер, 11. лютого 1937 р. в год. 3. попол. з Крипти ОО. Бернардинів на Личаківський цвинтар до родинної гробниці.

На ці сумні обряди запрошують Свояків, Знайомих і Товаришів Покійного опечалені

Дружина, Діти і Рідня.

ТАК БУДЕ КРАЩЕ.

Не треба бути дуже бистрим спостерігачем, щоб добачити, що постійне темпо всіх товариських розмов це нарікання на важкі часи. Навіть, як хтось хоче вести веселу, безжурну розмову, то щоб як він старався, а завжди таки зійде на особисту розмову, а тут уже широке поле до скарг і нарікань. Якже найдуться такі, що для них доля була ласкавіша й вони вже мають запевнене буття, то вони знову нарікають на сіру буденщину, на брак сильніших вражінь. Мріють про те, щоб вирватись на деякий час з одноманітного способу життя, яке ведуть, зазнати чогось нового, чогось іншого.

Отже, як бачимо, багато невдоволення, багато бажань, тяжких до заспокоєння. Але є на це рада. Клясова льотерія має великі можливости для кожного з нас, бо кожна кляса має ряд ріжнородних виграних. Тому вигляди виграти й поправити своє життя і сповнити мрії — дуже великі. Треба лише бути терпеливим і не перейматися тим, якщо в початках не пощастить.

Тож перестаньмо жалітися й нарікати. Зате купім собі льос до першої кляси тридцять восьмої державної льотерії, а тоді темою наших розмов напевно будуть проєкти й пляни радісної будучности в звязку з виграною.

17.25 Віольончеля, 18.10 Мадярські пісні, 19.25 Словацькі нар. пісні. **Будапешт** (550) 12.05 Вок. концерт, 17.30 Скрипка, 18.25 Циг. музика, 21.30, 22.00 Камер. музика. **Білгород** (437) 20.00 Решитації, 22.20 Нар. пісні (до 2.00). **Відень** (507) 15.15 Авд. для дітей, 17.05 Баляди Лёве, відсп. Б. Йон барит., 19.30, 20.00 Ревія пробоєвого. **Дайтшляндзендер** (1571) 10.00 Нар. пісні, 14.00, 16.00 Музика, 20.00 Спів. реситаль Тіяни Лемніц (у прогр. пісні Моцарта, Райхгардта, Шуберта, Шумана, Брамса, Вольфа). **Кошиці** (259) 13.30, 15.00 Для Закарпаття, 17.20 Словацькі нар. пісні. **Мілано** (369) 17.15 Вок. концерт, 20.40 21.00 Радіодрама, 22.00 Сучасна камер. музика. **Мінхен** (405) 10.00 Нар. пісні, 10.30 Авд. для дітей, 13.15 Популярний концерт, 16.30 Концерт солістів, 16.55 Концерт на клярнет і орх. ф-моль Вебера, 17.10 Греворові пісні (альт, барит.), 18.00, 19.00 Орх. концерт, 21.40 Пісні й баляди. **Прага** (470) 17.15 Нар. пісні, 18.00 Легка музика, 19.25 Сальон. квартет, 21.00 Російська сучасна музика. **Радіо Парі** (1648) 9.20 Авд. для господинь, 12.00, 13.15 Симф. музика, 14.15, 15.45 Спів. реситаль, 16.30 Виклад із університету, 17.30 Театр Уваи, 22.00 Камер. музика, спів. **Рим** (421) 17.15, 20.40 Розр. концерт, 21.00, 22.00, 23.00 „Приятель Фриц“ оп. Маскаyі.

ЛЬВІВСЬКЕ РАДІО.

Середа, 10. лютого 1937.

6.30 Ранішня авдиція, 7.25 Програма на днині, 7.30 Трохи інформацій, 7.35 Музика з гр. пл., 11.57 Сигнал часу, 12.03 Чайковський: Симфонія ч. 4 ф-моль, гр. пл., 12.40 Полуденний денник, 12.50 Наші харчеві крамниці, діяльог, 14.30 Популярна музика з гр. пл., 15.00 Господарські вістки, 15.15 Гутірка про К. К. О., 15.20 Реклямовий концерт, 15.30 Львівські біжучі вістки, 15.35 Урбах: Фантазії з Маєрберових творів, гр. пл., 15.45 Технічна скринька, 15.55 Глюк: Речитації з оп. „Орфей“, Гендель „Ксеркс“ Ларго; гр. пл.; 16.05 Оперова музика з гр. пл. 16.10 Для дітей: „Мій вовк“, 16.25 Трансм. із читт. ТШЛ., 17.00 Боротьба зі шпіонажем, 17.15 Бах: Жалібна ода, кантата ч. 198, хор, орхестра, солісти. 17.50 Гутірка, 18.00 Актуальна гутірка, 18.10, 18.15 Спортові вістки, 18.20 Пісоньки у вик. Я. Поплавського, гр. пл., 18.40 Загальна скринька, 18.50—19.10 Поклін морю: промова ген. Сосновського, адмірала Свірського, марш. Лемборського, 19.10 Орхестра воєнної маринарки хор, 19.25 Істор. репортаж: Морський сойм. 19.45 Пісня про Гдиню, орх. 19.50 Життєві мигучні з пристані: „Гдиня“, 20.10 Пісні кашубів, авд., солісти, 20.30 Апель міст, збірна авд., 20.45 Полонез а-дур Шопена, симфон. орх., 20.50 Вечірній денник, 21.00 Море в музиці та поезії, авдиція у виконанні симф. орхестри, хору, солістів і речитаторів, 22.00 Польські кольоніяльні події. 22.15 Від пристані до пристані, 23.00 Поздорови для кораблів і бажання від корабельних залог. 23.10 Орхестра воєнної маринарки.

Четвер, 11. лютого 1937.

6.30 Ранішня авдиція, 6.33 Руханка, 6.50 Музика з гр. пл., 7.15 Ранішній денник, 7.25 Програма на днині, 7.35 Легка музика з гр. пл., 8.00 Авд. для шкіл, 11.30 „Море“ муз. поранок: сопран, скрипка, вок. ансамбль, 11.57 Сигнал часу, 12.03 Орх. концерт, 12.40 Полуденний денник, 12.50 Що я думаю про кормлення худоби зимою, 14.30 Концерт бажань, 15.00 Господарські вістки, 15.15 Орбіс говорить, 15.18 Рекламовий концерт, 15.30 Львівські біжучі вістки, 15.35 Легкі пісоньки з гр. пл., 15.55 Куток гумору, 16.00 Верді, з гр. пл. і Програма на завтра. 16.20 „Лютий“ гутірка для старших дітей, 16.35 „Психічна гігієна у вихованні“, 16.50 „Година кляєв“, концерт орх., хор, солісти, 17.50 Найновіші видання про балтійські справи, 18.00 Актуальна гутірка, 18.10 Сніговий комунікат, 18.13 Спортові вістки, 18.20 Форт. твори Ліста, гр. пл., 18.35 „Людвик Чарновський“ відчит. 18.50 Актуальна гутірка, 19.00 У столітти смерти Ол. Пушкіна: „Моцарт і Сальєрі“ Ол. Пушкіна: Пісні до Пушкінових слів відсп. Ядв. Гупертова в супр. фортепіяну: „Антар“ симф. поема на основі Пушкіна (з гр. пл.), 20.20 Дрогобич — місто соли та нафти. 20.45 Вечірній денник. 20.55 Актуальна гутірка, 21.00 Прего-Шлєва: спів, фортепіян, 21.45 Пляти для знавців, сучасна симф. музика, гр. пл., 22.20 23.00 Легка музика у вик. малої орх.

БІРЖА.

ГРОШІ.

Купно — продажа: Бельги бельг. 89.33, 88.90, Доляри американські 5.29, 5.26 і пів, доляри канад. 5.28.50—5.26.00, Фльорени, гол. 290.35—288.65, Франки фр. 24.69—24.55, Франки швайцарські 121.05—120.95, Фунти англ. 25.93—25.77, Гульдени данц. 100.20—99.80. Корони ч. 16.50—16.00, Корони дан. 115.79—114.95, Кор. норв. 130.23—129.25, Корони шв. 133.73—132.75, Ліри італ. 24.50 — 23.50, Марки фін. 11.46—11.00, Марки нім. 124 — 120, Шил. австр. 94.50—93.50. Марки нім. срібні 130—126.

Акції.

Банк Польський 100.00, Ліліпоп 13.50 Габербуш 37.00.
Тенденція вдержана.

Папери.

3 поз. інвест. 1. ем. 64.75, серія 82.00, 3 поз. інвест. 2 ем. 65.50 серія 85.50, 5 поз. кон. 54.25, 6 прем. дол. 63.00, 7 поз. стабіл. 44.50, купон 158.34, 4 консол. 52.00, 50.38, 50.00, 50.13 два ост. др.
Тенденція для пож. дещо сильніша.

Збіжжя.

Львів, 9. II.
За 100 кг. льоко вагон Львів:

Пшениця одн. червона	27.50—27.75
Пшениця збор. червона	26.75—27.00
Пшениця одн. біла	27.25—27.50
Пшениця зб. біла	26.50—26.75
Жито шт. I.	22.75—23.00
Жито шт. II.	22.50—22.75
Ячмінь одн.	24.00—24.25
Ячмінь на кашу	23.25—24.25
Ячмінь паст.	22.25—22.50
Овес шт. I. незадощ.	21.25—21.50
Овес шт. I. А легко зад.	20.75—21.00
Овес шт. II. незадощ.	20.75—21.00
Овес шт. II. А легко зад.	20.00—20.25
Кукурудза кр.	30.50—31.00
Вика темна	18.50—19.00
Вика шара	17.50—18.00
Лен	49.00—50.00
Сім'я конопляне	37.50—38.00
Ріпак озимий	57.00—58.00
Мука пшен. разова	30.00—30.25
Мука житна разова	26.75—27.00
Висівки житні	14.50—14.75
Висівки пшен. грубі	15.25—15.50

Пшениця, жито, ріпак подорожчали, а висівки подешевіли.
Інші курси незмінені.

Звідомлення збіжевого ринку Центросоюзу з дня 9. ц. м.

Ціни за 100 кг. люзом, льоко вагонстація заладовання:

	льоко ст. заладов:
Пшен. збірна 750 гр/л 5%	25.50—26.25
Жито збір. 694 гр/л. 3%	21.50—22.00
Ячмінь пашн. 621 гр/л. 4%	21.25—21.75
Овес легко задощ. 444	19.50—20.00
Овес не задощ. 456	20.50—20.50
Гречка 10%	26.50—27.00
Кукурудза жовта	19.25—19.50
Кукурудза червона	20.50—21.00
Коноп. сім'я	38.00—39.00
Соняшникове сім'я	39.50—40.00
Насіння льону	48.00—49.00
Фасоля корона руч. в. з м. 42	62.00—64.00
Конюшина чер. натур.	100.00—105.00
Конюшина чер. без каняки	115.00—110.00
Конюш. ч. без каняки 96%	115.00—120.00

Овес подорожчав на 50 сот., ячмінь на 25 сот. Тенденція на всі роди збіжжя сильна.

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ“.

„Маслосоюз“ повідомляє, що від дня 9. лютого н. р. кооперативам платить за льоко Львів.

1 кг. масла десерового бльок. без опакування	2.65	зол.
1 кг. масла десеров. бочкове включно з бочк. опакуван.	2.70	„
масло експ. включно з експ. опакув. платить дефінітивну ціну від 1. лютого ц. р.	2.70	„
молоко від 11. I. н. р.	0.16—0.17	„
яйця	3.70—3.80	„

Тенденція на масло і молоко сильна а на яйця вичікуюча.

ПТИЦЯ.

Маслосоюз повідомляє, що в дні 9. II. н. р. платив своїм доставцям за 1 кг. живої птиці, льоко подвіря птахомясарні „М. С.“ у Львові, (пл. Більчевського ч. 3) такі ціни:

Індички I. кл., добре умясені, повногруді	1.15	зол.
Індики I. кл., добре умясені, повногруді	0.95	„
Курки молоді I. кл. біло й жовтоніжки від 1.70 кг. вгору	1.00	„
Кури не нижче 1.40 кг.	1.00	„
Качки товщені I. кл. щойно від 1.80 кг. вгору	1.15	„

Слабших сортів від вище поданих не приймає.

ОПОВІСТКИ.

Загальні Збори Клюбу Українських Емігрантів у Львові. Дня 6. н. м. в домівці Клюбу Українських Емігрантів відбулися річні Загальні Збори членів цієї молодої організації емігрантів зпад Дніпра, яка становить для них культурно-гуманітарну інституцію та дає розпорошеній еміграції домівку, харчівню, буфет і т. п. По зреферуванні головою клюбу п. О. Доценком діяльности організації за минулий час та по зложенні справоздань Ревізійних Комісій виявилося, що початкова господарка клюбу проводилася нефахово, недбайливо і марнотратно, що довело господарку клюбу до дезорганізації і поважних матеріяльних страт. Управа Клюбу на основі § 9. статуту виключила з членів організації урядуючих в тім часі старшин клюбу: пп. А. Петренка, М. Тарановича, члена Управи А. Жука і члена Клюбу Д. Гонту, які останніми часами від праці в клюбі відійшли. Після переведеної дискусії над звітами Управи і Контрольної Комісії та по вислуханню оправдуючих пояснень виключених членів, Загальні Збори більшістю голосів акцептували постанову Управи з дня 4. I. н. р. про виключення вище названих осіб з членів клюбу та в звязку з цим одноголосно висловили подяку голові клюбу п. полк. О. Доценкові за працю, понесену в напрямі санації організації. На рік 1937 провідні органи клюбу позістали: Полк. О. Доценко, голова, полк. Павло Панченко, заст. голови, інж. М. Боровський, секретар, арт. маляр В. Дядюк, касієр, проф. Л. Котко, арт. різб. Сергій Литвиненко і д-р Петро Панченко. До Контрольної Комісії обрано: Полк. О. Кузьмінського К. Голобродського і Прозоріївського. На закінчення Заг. Збори винесли ухвалу звернутися до місцевого українського громадянства з проханням підтримати Клюб Українських Емігрантів, відвідуючи його харчівню та уладжувані імпрези. — **Управа Клюбу.** 246

Виказ XXIX
На викупно Українського Городу.
через Адміністрацію „Нового Часу“ зложили в зол.: о. Середович Василь, Туринсько, Команча 1, Б. Кашуба, Пулави 3, Новосад Дмитро Золочів, вязниця 2, Іван Желепко, Чортків, з нагоди вінчання 10, Кооп. Єдність, Соснівка, Уладівці 10, Грицай Теодор, Чудель 3, Петрина Юлія, Стрий 2 Стефанівський Петро, Суховоля, Броди 2, Бубняк Микола 2, Студ. Т-во Молода Громада, Олесько 4, і кличе Т-во „Самопоміч“ Броди, Молода Громада, Золочів 1, Рушницька Наталя, Лодзь 1, Саляняк Юлія, Камінка, Богданівка 2, Івашкова Зеновія, Довга, Войнилів, Негівці 5 і кличе Хомівську Софію Сокаль, Шуровську Евгенію Винники, Нарожняк Евгенію Добряни, Пітула Нусю, Щирець, Коритко Розю, Старуня, Солотвина 1 і кличе: пані: Болнарову Львів, Волошакову, Дуткову, Станиславів, Вержбіцьку, Майдан, Мурнову Любов, Рогатин, П. Курилюкову, Заланів, Марійку Когутяк, Лисець Старий, О. Бандрівську, Львів, Волошакову, Паспівну Марійку, Журавки, Мих. Онуфрики — Рогатин, о. Корсана Івана зі Старуні, о. Титар Іван, Ганчева, Устє Руське 5, Д-р Вашук Корнило, Делятин 3 і кличе: д-ра Яросл. Гриневича, д-ра Осипа Метелю, д-ра Емілія Ліськевича, Микола і Олена Зінко, Слобода Золота 5, Молодь Стрибольчич 5, Д-р Малінський, Чехи 100 кч. — 19.50, о. Вашук Лев, Стрілки, Бібрка 3, Костив Марія, Делятин 10, Ільницький Іван 55, інж. Ільницький Анатоль 5 і кличе: інж. Лапкевича, інж. Богачевського, Д-р Кметь Микола, Прага 50 кч. — 10. Кічоровська Христина, Посада Гор. Римманів 1, Д-р Кардаш Адольф, Монастириська 5, Герчанівський Дмитро, Крилос 5, Чит. „Просвіти“ Підлубці, Угнів 5 і кличе всі читальні угнівської округи, В. Пелехович, Львів 2, Марія Волосянська, Волче, Турка 2, кличе: Анну Собель, Жукотин, Іванну Шустер, Тростянець і Володимира Хадзая, Кулинич Марія, Покропивна, Кізлів 2.50, Шевченко Борис, Сосновець 2, кличе: о. Врублівського і о. Новаківського, Д-р Бурка Остап 10, Союз Українських Купців, Станиславів 25, Д-р Володимир Ковальчук через „Дністер“ 15, Д-р Володимир Кисілевський, Льондон 14, д-р Волод. Ластовецький 10, Інж. Тарас Левицький 10, Олена Кисілевська, Коломия 5, Кооп. Кооперативна Каса Дорошів Великий 5, Чіх Михайло, Рава Руська 5, Василь Чепіль, Мединичі 5, Адв. Волод. Здебський, Миколаїв 5, М. Кушнір і Ст. Мацькевич, Тернопіль 4, Степан Зарума, Підбірці 3, Марія Пелехова, Городенка 3, о. Володимир Фіголь, Львів 2.50, о. Мих. Сопуляк, Інсбрук 2.50, о. Ів. Романчукевич, Лапшин 2.50, Ройк Юрій, Городенка 2, Степан Новицький, Закопане 2, Українська Хліборобська Шадниця, Клекотів 2, Кооп. Спільна Поміч, Новосілки Ліски 2, Ананій Селезінь, Клевань 1, Мельник Йосиф, Угринківці 1.50, Стефанія Тисович, Львів 5, кличе Ірину Ріпель, Повітовий Союз Кооп. Рава Руська 15, і кличе: Український Банк „Віра“ в Раві Руській, Районову Молочарню і Союз Українок в Раві Руській та Повітовий Союз Кооператив в Ярославі, Український Інститут для дівчат, Перемишль 12, Катерина Коранович і син Сянок 10, Т-во Сокіл в Снятині 10, Українське Спорт. Т-во Пробій Городенка 10, і кличе: Т-во Українська Бесіда, Союз Українок, Боян, Сільський Господар, Міщанську Родину, Філію „Просвіти“, Кооперативи: Українбанк, Добробут, Районову Молочарню, Жіночу Спілку, Пекарню Єдність, Народню Торговлю, Касу Стефчика „Фільварковий Кут“ в Городенці та Касу Ощадностей і Позич. в Котиківці, Взаїмну Поміч Українського Учительства, Городенка, Д-р Марія Миколаєвич, Тернопіль 10, Кооп. „Спільна Праця“ в Ліску 7, і кличе читальню в Ліску, Остап Гамерський, гімн. проф. Ряшів 5, Д-р Теодор Кінашевич, Біла 5, Інж. Степан Онищук, Миловане 5, і кличе Учителів Рільничої Школи в Милованні. Надія Кохуревич, Гошова 5, Т-во Допомоги емігрантам з Вел. України 5.

(Далі буде).

НАЙДУТЬ ПРАЦЮ

АГЕНТІВ ПОРТРЕТОВИХ на небувалих дотепер умовинах шукає портретове Заведення „Renesans“, Kielce, Focha 14. Спеціяльність портрети „Semi-Email“ фотографічні новини. Жадати проспектів. Просимо листуватись в польській мові. 128 11-[illegible]

КУПНО-ПРОДАЖА

ЗОЛОТІ та срібні вироби, перстенці, шлюбні обручки тощо продає дешево славнозвісна католицька фірма **ІВАН ЗЕЛЬТЕНРАЙХ**, Львів, площа Марійська ч. 5. Полагоджує всякі направки. 3032 25-10

РІЖНІ

ПОВІДОМЛЯЮ Всечесних Отців Добродіїв, що дня 1. лютого 1937 р. **я переніс свою бронзівничу робітню церковних виробів з Ринку ч. 9 на вул. Вірменську ч. 25 до реальности Т-ва „Зоря“.** Прошу ласкаво піддержати рідний промисл. — **Стефан Фединський.** 216 1—15

ПРОПУКЛИНОВІ БАНДАЖІ гумові, черевні, ниркові, проти усування матиці під гарантією виконує відоме **УКР. ОРТОПЕДИЧНЕ ЗАВЕДЕННЯ ІВАНА УГРИНА**, Львів, вул. Вірменська ч. 15. 2946 26-100

ОГОЛОШЕННЯ.

Запрошуємо до передплати журналу „УКРАЇНСЬКА КНИГА“.
Місячник присвячений бібліольогії та бібліофільству. Орган Бібліольогічної Комісії Наукового Товариства ім. Шевченка та Українського Товариства Бібліофілів у Львові.
Передплата річна 10.— зол., піврічна 5.— зол., місячна 1.— зол.
Адреса: „Українська Книга“, Львів вул. Косцюшка 5, I. п. 247

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло“. З друкарні Вид. Спілки „Діло“, Львів, Ринок 10.